Poštnina plačana v gotovini | Leto LV. | V Ljubljani, v torek, dne 26. julija 1927 | Št. 165. | Posamezna številka 2 Din

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugoslaviji 80 Din, za inozemstvo 100 D

SLOVENEC

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp. petit-vrsta mali oglasi po 1·50 in 2 D, večji oglasi nad 45 mm višine po Din 2·50, veliki po 3 in 4 Din, v uredniškem delu vrstica po 10 Din
Pri večjem naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj razen pondeljka in dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III Rokopisi se ne vračajo, nefrankirana pisma se ne sprejemajo - Uredništva telefon št. 2050, upravništva št. 2328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovni račun: Ljubljana štev. 10.650 in 10.349 za inserate, Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Pod lažnimi zastavami.

Zadnjo soboto je »Jutro« slovesno namanilo, da se bo ta teden predstavila svetu nova napredna formacija, ki da je napredovala že tako daleč, da je že precej sigurno, da bo sestavila in vložila kandidatne liste. Tajnost je še, kakšno firmo bo imela ta formacija, skrivnost je njen program in imena kandidatov niti jutrovski zaupniki še ne vedo. Vendar je napredna formacija zanimiva že po tem, da jo je SDS oznanila. Zanimivo je posebno to, da dobimo zopet nekaj novega iz te kuhinje, še bolj čudno je pa, da vsa javnost ve, da ta novost ni nobena novost, ampak da SDS išče samo primerne šminke, s katero bi zakrila volivcem svoj obraz.

Tudi taktika sama ni nič novega, ampak stari izrabljeni način volivne intrige, ki smo jo pri vsakih državnozborskih volitvah pri tej stranki doživeli. Že takoj po vojni je bilo naših esdeesarjev sram. Sram jih je bilo, ker so jim najboljši lastni pristaši očitali, da so mladini razbili vse organizacije, samo da zadovoljijo svoje interese in dobijo vajeti v svoje nesrečne roke. Sram je bilo družbo, ki je imela tedaj na vesti največ nacionalizacij, ki je zaslovela kot rušiteljica samostojnosti Slovenije in tožiteljica slovenskega naroda, ki da je protidržaven. Sram jih je bilo zlasti na deželi, tako sram, da si tam niso upali nastopiti s svojim imenom. Tedaj smo dobili iz te kuhinje samostojne kmete.

Samostojni kmetje so se pa svojega izvora kmalu začeli ženirati — SDS jih je izgubila. Zato smo mi pri naslednjih volitvah občudovali že novo tvorbo, »nacionalni blok«. Pri tvoritvi »nacionalnega bloka« je šlo SDS očitno samo za to, da se skrije in nadene krinko, ki naj kaže njene kandidate kot nekaj drugega kot to, kar so. To pot pa že trik ni bil več nov in ni učinkoval. Tako nacionalni blok ni dobil niti enega glasu več kot glasove najzagrizenejših pristašev SDS in je po notah propadel. Pri tej priložnosti si je z nacionalnim blokom SDS mimogrede v Ljubljani stekla še zaslugo besedolomstva in s tem svojo usodo končnoveljavno zapečatila.

V tem najugodnejšem trenutku, ko so se vsi poštenjaki odvračali od stranke, ki ji tudi moška beseda ni sveta, je SDS začela zbirati napredne elemente. Vsak normalen človek je vedel, kako bo to zbiranje izpadlo. Res SDS ni drugega zbrala kakor mrtvo NSS. Živa se ni dala ugnati. Ubiti so jo morali najprej, in z mrtvo so stopili v napredni blok, ki nas je razveselil pri zadnjih volitvah. Odrezal se je tako, kakor se taki pokveki spodobi.

Toda vsaka stvar, ki se enkrat kompromitira z zvezo s SDS, je kasneje nemogoča. To najbolje čutijo voditelji SDS sami. Zato še prav za vsake volitve nastopajo s kakim novim videzom. Odkritega boja se boje. Delo SDS od volitev do volitev je vselej tako, da se ga niti njeni lastni kandidati ne upajo zagovarjati. Da je SDS sploh mogoče nastopiti, si izmišlja vsaj kako novo obliko,: da si potem umije roke, češ, sedaj nastopamo kot ljudje nove organizacije in novih stremljenj; za to, kar je doslej storjenega, ne nosimo nobene odgovornosti. SDS je popolnoma podobna onemu konkurznežu, ki špekulira, da bo na račun neumnosti in dobrohotnosti svojih upnikov iz vsakokratnega bankrota iztisnil zase kak tisočak. Zato gre čim pogosteje v konkurz.

Namen teh večnih bankerotov ni nič drugega kot pod nepristno lažnjivo firmo, pristni pa zasovraženi SDS priboriti kak mandat. Zato še noben blok in nobena formacija, ki je nastopila mesto SDS, ni proglasila nobenega programa, vsaka nam je prinesla le stare kandidate SDS in zato je vsaka teh formacij in blokov prvo uro po volitvah izginila.

Za sedanje volitve v narodno skupščino je to taktiziranje SDS še posebno smešno in brezuspešno. Vsako nedeljo imamo namreč par občinskih volitev, pri katerih skuša SDS na isti način varati sebe in javnost. Na razne gospodarske, stanovske in strokovne liste zbira SDS z vseh vetrov znešene kandidate in potem glasove, oddane tem kandidatom, šteje za SDS. Tako si n. pr. pri zadnjih volitvah s svojo firmo SDS ni upala nastopiti nikjer drugje kot v Kranju, Škofji Loki in Tržiču. Povsod drugod imamo razne »gospodarske« liste, ki so se pred volitvami delale v znamenju proti SDS za »golo gospodarstvo« v občini, včeraj in danes pa tisk SDS lepo vse glasove, oddane za to listo, šteje sebi. To je silno komodno stališče štetja glasov, drugo vprašanje pa je, je-li to pošteno.

Tako je sobotno »Jutro« oznanilo le signal za popolno zunanje in notranje propadanje SDS. Sama se ta stranka z vsemi sredstvi trudi, da zabriše svojo eksistenco. S tem pa daje svojim lastnim volivcem, ki še niso izgubili vse pameti in značajnosti, napotilo, naj ne oddajo svojih glasov stranki, ki ne zmore niti toliko doslednosti, da bi v volivnem boju prevzela odgovornost za svoja dejanja in se svojim volivcem predstaviti s pravim obrazom. Poniževanje lastnih volivcev je to večno varanje z »bloki«, »frontami« in »elementi«, ko vendar vsak človek pri nas ve, da se bo iz vsega tega grmenja in ropotanja rodila pristna domača miška — SDS — ki bo kvečjemu na repku imela kako novo znamenje, da jo bo vsak lažje spoznal in se je lažje izognil.

Spor med Marinkovičem in Davidovičem.

r **Belgrad**, 25. julija. (Izv.) Govori Ljube Davidoviča v Skoplju so ponovno postavili na dnevni red vprašanje razčiščevanja odnošajev med obema spupinama v demokratski stranki, oziroma odnošajev med radikali in demokratsko kupino, ki je zastopana v vladi. Čeprav je bil Ljuba Davidović v svojem govoru v Skoplju dosti blažji, kakor v poslednjem govoru v Takovu, vendar je izzval v radikalnih krogih in v tistem demokratskem delu, ki zastopa vladno politiko, precej nevolje. Radikali so s svoje strani odločno zahtevali, da se končno preneha z dvomljivo politiko in da se demokrati ali izjavijo za politiko vlade, ali pa da nasprotno izvajajo posledice. Povodom tega je Voja Marinković, ki je, kakor znano, vodja politike vladne demokratske skupine, dal sledečo izjavo:

»Za razumevanje položaja je treba vedeti, kako so se stvari razvijale. Ko je imel Davidović govor v Takovu, sem bil jaz na potovanju. Takoj po prihodu v Belgrad sem prečital ta govor in sem pozval svoje tovariše, demokratske ministre, ki se nahajajo v Belgradu in jih obvestil, da smatram, da Davidovičeva ostra in splošna obsodba vlade zadeva v prvi vrsti nas, demokratske ministre v vladi, in da z ozirom na to nameravam podati ostavko. Gospodje tovariši so se strinjali s to mojo presojo položaja. S posebnim pismom sem potem obvestil Ljubo Davidoviča o tem, da sem brzojavno pozval predsednika vlade, naj pride v Belgrad, in da mi je on odgovoril, da pride šele v petek. Če je stvar nujna, je prosil, naj pridem v Skoplje. Ko sem predsednika vlade obvestil o svojem stališču, se je strinjal z menoj v tem, da naj se rešitev spora odloži do njegove vrnitve v Belgrad. Po moji vrnitvi v Belgrad se je o tem razpravljalo na dveh sejah v izvršilnem odboru, dopoldne in popoldne. Reklo se mi je, da se ta zadeva ne more razpravljati brez širšega glavnega odbora, da pa je potrebno, da se popreje sporazumemo. S tem smo se vsi strinjali. Dosledno smo ostali pri tem, da ne moremo voditi dvojne politike. Ako je stanje v resnici zelo slabo in je volivna svoboda ogrožena, potem moramo izstopiti iz vlade, če pa ni tako, potem ne smemo napadati. Če bi se v resnici prepričali o nasiljih, sem dejal, da bi takoj sam izstopil iz vlade, ne da bi čakal, da me kdo pozove, ali da bi se o tem sklepalo. Ker sem pa nasprotno prepričan, da je stanje boljše od onega leta 1925., oziroma kakor je bilo leta 1923., zato ne smem prevzeti odgovornosti, da izstopimo iz vlade. Če pa se vztraja pri tem, da se volivna svoboda ogroža, potem se nam mora povedati, da izstopimo iz vlade. O tem ne more biti nobenega vprašanja. Nasprotno, kar mi zahtevamo, je to, da smo vsi v vladi ali da smo vsi izven nje, ne pa v vladi tako, na zunaj pa drugače. Tako je zadeva tudi danes. Mislim, da ne moremo storiti drugače, kakor sem omenil. Tudi na drugem Davidovičevem govoru v Skoplju sem istega mnenja, samo da še morda odločnejšega. Meni osebno je vseeno, kako se bo stvar uredila. Po mojem mnenju je bolje za položaj, stranko in volivno svobodo, da ostanemo v vladi. Kakorkoli bo sklenil glavni odbor, tako bom postopal jaz in moji tovariši v vladi.«

Ta Marinkovičeva izjava je v vseh političnih krogih vzbudila živahno zanimanje, ker dokazuje, da navidezni mir v demokratski stranki še nikakor ni definitiven. Je celo možno, da pride za demokratsko stranko do sporov še pred volitvami. Z ozirom na to je bilo zanimivo čuti, kaj je dejal Ljuba Davidović na izjavo svojega zastopnika v vladi. Ljuba Davidović se je nocoj vrnil v Belgrad iz Skoplja. Časnikarjem, ki so ga obiskali in mu stavili različna vprašanja, je dal naslednje izjave:

»Gospod predsednik, kaj je s sejo glavnega odbora?«

»Za to ni nobene potrebe. Med nami ni nobenih tožb, za katere bi bila potrebna razsodba.«

»Kako mislite, gospod predsednik, da se bodo razvile razmere?«

»Bomo videli, kaj bo storila vlada s svojimi obljubami.«

»Voja Marinković zahteva, da se vprašanje razčisti,« so dejali časnikarjem, »ali vsaj, da se pojasni vprašanje, ali naj demokratski ministri še nadalje ostanejo v vladi ali ne.«

»Jaz sem za to, da ta koalicija ostane. Vendar pa da mora tudi druga stran izvajati pogodbe, ki smo jih ob sklenitvi tega sporazuma sklenili. Kdor je za koalicijo in si želi to koalicijo, ta ne sme zahtevati obveznosti samo od nas, nego jih mora tudi sam izvajati. Če se zagotovijo svobodne volitve in če se odstranijo vsi slabi uradniki, potel lahko ta koalicija ostane.«

»Gospod Marinković zahteva, da se sestane glavni odbor,« so pripomnili časnikarji.

»E, e, gospodje, ne bo šlo pred širši glavni odbor. Za to se glavni odbor ne bo sestajal.«

Tudi ta izjava je dovolj značilna. Marinković je odločno zahteval, da se vprašanje merodajne politike demokratske stranke uredi pred za to določenim činiteljem demokratske stranke, to je glavnim odborom. Davidović pa je mnenja, da za sedaj to ni potrebno. To Davidovičevo stališče je tembolj zanimivo, kerje znano, da je prvotno on zahteval sklicanje glavnega odbora, sedaj pa tega naenkrat ne zahteva več. Očividno je mnenja, da je s svojimi govori odvrnil od sebe odgovornost za delovanje v vladi, in da je to tudi v zadostni meri storil. Na drugi strani pa zahteva Marinković sklicanje glavnega odbora. Marinković očividno to zahteva na zahtevo predsednika vlade. Kakor smo zvedeli, se predsednik vlade ni zadovoljil z izjavo demokratskih ministrov o njihovem lojalnem sodelovanju, marveč hoče, da se stvar likvidira v stranki. Odtod Marinkovičeva izjava. Zato se misli, da bi prihodnje dni moglo priti do zanimivega razčiščenja položaja.

———

Samostojni demokrati popolnoma osamljeni.

r **Belgrad**, 25. julija. (Izv.) V današnjo »Politiko« so samostojni demokrati spustili iz Ljubljane vest, da še radi tega niso postavili svojih kandidatur, ker so se pogajali z Davidovičem za vstop slovenskih samostojnih demokratov svojo stranko-matico to je v Davidovičevo demokratsko stranko. Povodom tega smo se informirali pri merodajnih in odgovornih demokratskih činiteljih, ki so nam izjavili, da je ta vest dobro preračunan manever samostojnih demokratov v Sloveniji, ki hočejo s tem pokazati volivcem v Sloveniji, da nikakor niso tako osamljeni, kakor so v resnici in da uživajo podporo vsaj enega dela vlade. Nek ugleden demokratski prvak nam je izjavil, da so slovenski samostojni demokrati v resnici poskušali priti v stik z merodajnimi činitelji. To se je posebno opazilo ob obisku dr. Žerjava pri Marinkoviču, ko so poskušali to vprašanje načeti. Sprejeli so odgovor, da nima vstop slovenskih samostojnih demokratov v demokratsko stranko-matico nobenega pomena. Demokratski krogi so mnenja, da so slovenski demokrati bolj škodljivi, kakor ostali samostojni demokrati in bi preje moglo biti govora o sprejemu Pribičeviča v stranko, kakr pa dr. Žerjava in tovarišev. Tudi v Belgradu dobro poznajo, je izjavil ta ugledni prvak, slovenske samostojne demokrate, kaj slovenski samostojni demokrati da delajo in kdo so. Zato nihče ne želi njihovega vstopa v stranko. Eno je gotovo, da nimajo nobenih nad, da bi prišli v bližnji ali daljši bodočnosti v katerokoli kombinacijo. Zanimivo je, da je danes Pribičević te vesti v dolgi izjavi demantiral, češ da je on o tem govoril že z dr. Žerjavom, ki je izjavil, da se zelo čudi, odkod prihajajo takšne vesti.

Dva Davidovičeva govora.

Belgrad, 25. julija. (Izv.) V soboto je imel Ljuba Davidović dobro obiskan shod v Skoplju, na katerem je imel kratek govor, v katerem je dejal med drugim sledeče:

Svojim prijateljem moram sporočiti veselo vest, da v vodstvu demokratske stranke ni nobenih sporov. Če tudi je morda bil tu pa tam kak vetrič, se je po seji glavnega odbora vse pomirilo. Prejšnji prisrčni odnošaji so se obnovili. Vse, kar je bilo sporno, se je poravnalo. Demokratska stranka bo mogla v tej težavni borbi samo takrat uspeti, ako bo enotna. Za urejevanje razmer v naši državi je potrebna močna enotna stranka, ki bo program pojmovala kot evangelij. Mi moramo dano besedo držati. Stranke in politiki, ki s tem ne računajo, niso dosledni. Mi se nismo nikoli izneverili dani besedi. — Včeraj je imel Davidovič shod v Tetovem, na katerem je imel govor, med katerim je med drugim izvajal tudi sledeče:

Mi želimo, da uvedemo v našo državo pravo demokracijo, to se pravi upravo, ki sloni na željah ljudstva. Dosedanje vlade so zelo malo računale z ljudsko voljo in z zakoni te države. Mi želimo, da bi se 11. septembra onemogočilo vladanje ljudem, ki niso računali z zakoni in z ljudsko voljo. V nadaljnjem govoru je govoril o gospodarskih razmerah v Srbiji in poudaril, da hoče demokracija dati ljudstvu zemljo v racionalno obdelovanje. Demokratska stranka hoče dati ljudstvu pravico, ki jo pričakuje.

Radičeve težave.

r **Belgrad**, 25. julija. (Izv.) Popoldne je obiskal predsednika vlade Vukičevića Pavle Radić in se pritoževal nad volivnim terorjem na Hrvatskem. Navedel je poslednje Radićeve shode, katere so volivci razbili. Obtoževal je policijo, da je organizirala te izgrede proti Stjepanu Radiću. Kakor poročajo iz okolice predsednika vlade, se je Vukičević zelo čudil nad Radićevimi pritožbami. Izjavil je, da mu o kakem volivnem terorju na Hrvatskem od strani oblasti ni popolnoma nič znano. Pač pa je dobil vesti o terorju, ki ga izvršujejo radićevci nad nasprotno mislečim prebivalstvom. To ni vladni teror, to je ogorčen protest hrvatskih volivcev proti Radićevi politiki, ki jih je tako dolgo varal s svojo politiko. Predsednik vlade nima nobene moči, da bi javne manifestacije zabranil proti takšni politiki, kakršna je Radićeva. To je prepuščeno svobodni volji volivcev, da takšno politiko odbijejo ali ne. Razgovor med Pavle Radićem in Vukičevićem je bil kratek in oster. Pavle Radić se je hitro izgubil iz predsedništva vlade, nevoljen in povsem slabe volje.

Za ustanovitev varaždinske oblasti.

r **Belgrad**, 25. jul. (Izv.) Nosilec nadstrankarske liste za Medjimurje dr. Jambrišak se je danes vrnil z agitacijskega potovanja. Predsednik vlade Velja Vukičević ga je sprejel in se z njim dolgo razgovarjal. Kakor smo zvedeli, se je pri tej priliki razpravljalo vprašanje vzpostavitve nove oblasti v Varaždinu. Kakor se nadalje sporoča, se je predsednik vlade strinjal s tem, da se oblast ustanovi. Obljubil je, da bo novi narodni skupščini predložil nov zakon o oblastih in da bo pri tej priliki gledal na to, da se ustanovi velika oblast za severni del hrvatskega Zagorja in Medjimurja.

Rothermerejeva akcija.

v **Praga**, 25. julija. (Izv.) »Ponedelni list« piše, da je njegov dunajski dopisnik govoril z nekim inozemskim diplomatom o nastopu lorda Rothemerea, ki mu je izjavil, da njegove akcije ni podcenjevati. Anglija smatra v svojem boju proti Rusiji kot svoji naravni zaveznici Italijo in Ogrsko. Naravno je tudi, da je lord Rothemere omenil tudi vprašanje narodnih manjšin. Rothemere hoče predvsem, da bi Češkoslovaška spremenila svoje stališče napram Rusiji.

Velehradski kongres.

(Izvarno poročilo.)

Velehra, 21. julija.

Prvi dan kongresa se je pričel s pontifikalno službo božjo, ki jo je po vzhodnem obredu opravil lvovski nadškof **Šepticki**. Pri sv. maši je pel užhorodski cerkveni zbor, čegar ubrani in milodoneči glasovi so bili predmet splošnega občudovanja in pohvale.

Po sv. maši je olomuški nadškof dr. **Prečan** slovesno otvoril kongres. V pozdravnem nagovoru se je s posebno toplimi besedami spominjal **svetega očeta**, ki s tolikimi simpatijami spremlja apostolsko delo za cerkveno edinost in ki je počastil letošnji, peti kongres s posebnim pismom.

Nato se je prečital papežev »Breve«, Napeto smo poslušali tople besede najvišjega pastirja, ki blagoslavlja trud požrtvovalnih delavcev za spravo med krščanstvom. Vzhodom in Zahodom v duhu solunskih bratov. Poudarja, da mu je posebno pri srcu Apostolstvo sv. Cirila in Metoda.

Sledila je volitev predsedništva. Izvoljeni so bili trije škofje, **d'Herbigny, Šepticki** in **Kmetko** (Nitra) ter trije znanstveniki, Placidus de **Meester** (Rim), dr. **Grivec** in prof. dr. **Hejčl** (Olomuc).

Na sporedu so bili ta dan trije znanstveni referati. Vmes so se vršili pozdravni govori. V imenu Jugoslovanov je kongres pozdravil predsednik jugoslovanskega episkopata, zagrebški nadškof dr. **Bauer**. Ganljivo pozdravno pismo je poslal španski primas, kardinal **Reig y Casanova** (Toledo); v njem naglaša, da se ves španski episkopat pridružuje delu za zedinjenje cerkva. Anglež **Myres** je govoril v imenu westminsterskega nadškofa, kardinala **Bourna** in omenjal, kako na Angleškem po zgledu Apostolstva sv. Cirila in Metoda z velikim uspehom deluje društvo sv. Janeza Zlatousta. Zanimivo je, da je poslal na kongres svojega zastopnika nemški kardinal **Bertram** (Breslau), in sicer rektorja svojega bogoslovnega semenišča, dr. **Fischerja**, da se ta na kongresu sam seznani z vzhodnim cerkvenim vprašanjem in potem cirilmetodijskega duha širi med svojimi bogoslovci. Lepo je v odgovoru poudarjal škof d Herbigny, da se bodo kmalu našli vsi narodi v skupnem delu za spravo med krščanskim Vzhodom in Zapadom. Angleškemu govorniku je še posebej obljubil, da hočejo velehradski kongresisti moliti tudi za one anglikance, ki resno želijo najti pot v pravo Cerkev Kristusovo.

Pismeno so kongres pozdravili trije odlični Rusi, **Kartašov** (Pariz), **Glubokovskij** (Sofija), **Karlov** (Mecklenburg). Nekaj njihovih rojakov je na kongresu osebno navzočih, med drugimi univ. prof. **Artemiev, Kolpinski** (urednik novega ruskega časopisa »Kitež« iz Varšave), časnikar **Sidorov** iz Belgrada.

Živahno je bil aklamiran brzojavni pozdrav dekana ljubljanske teološke fakultete, dr. A. **Ušeničnika**.

Kot prvi referent je govoril univ. prof. **Vašica** (Olomuc) o pomenu sv. Cirila in Metoda za cerkveno edinost. V lepem zgodovinskem referatu je dokazoval, da se je v zgodovini toliko bolj zbujala zavest, kako potrebno je delo za zedinjenje Slovanov v eni veri, kolikor bolj se je širilo poznanje življenja sv. Cirila in Metoda. Pri tem je govornik posebno slavil zasluge škofa Slomška za cirilmetodijsko idejo.

Drugi referent, dr. F. **Dvornik**, docent teol. fakultete v Pragi, je govoril o življenju in delovanju slovanskih apostolov v luči bizantinske zgodovine.

Popoldansko zborovanje je zaključil Španec P. Mavricij **Gordillo**, profesor na Vzhodnem zavodu v Rimu. Za svoj živahni govor, v katerem je pojasnjeval, kako se razlikuje duh vzhodne in zapadne teologije, je žel zasluženo obilno pohvalo.

Nato se je vršila še kratka cerkvena slovesnost. Škof d **Herbigny** je v globoko zamišljenem govoru vnemal navzoče za delo in za trpljenje v prid cerkveni edinosti.

Ko smo stopili iz bazilike, smo očarani obstali: Ogromni prostor pred cerkvijo je bil, dasi pozno v mraku, svetal kakor pri dnevu. Obsežno pročelje cerkve in visoka zvonika sta zažarela v morju električnih lučic; na sredi pa je bilo opaziti blesteč napis, ki je opozarjal na 1100letnico sv. Cirila. Kako veličasten simbol tistega ognja ljubezni do ločenih bratov na Vzhodu, ki bi moral goreti v srcu vsakega katoliškega Slovana!

Kralj Boris odpotoval v inozemstvo.

v **Sofija**, 25. julija. (Izv.) Danes zjutraj ob 7. uri je kralj Boris s svojo sestro odpotoval v inozemstvo. Včeraj je še prisostvoval žalni službi božji za pokojnim romunskim kraljem. S kraljem potujejo tudi **Samatov** in dva tajnika. Kralj je imel pred odhodom tudi daljši razgovor s predsednikom Ljapčevom. Najprej bo kralj odpotoval v Švico, nakar poseti tudi druge evropske države.

ZRAČNI MANEVRI NAD LONDONOM.

v **London**, 25. jul. (Izv.) Od danes naprej do petka se bodo vršili nad mestom Londonom veliki zračni manevri, ki predvidevajo slučaj, da bi v vojni napadlo glavno angleško mesto sovražno zračno brodovje kake vzhodne države.

Poslanci SLS med železničarji.

Z ozirom na napade sam. demokratskega časopisja in socijalističnih organizacij, da so poslanci Jugoslovanskega kluba krivi, da so se izvršile na železnici razne redukcije in druge krivice delavstvu, so se odločili poslanci SLS, da povedo železničarjem resnico.

Včeraj ob 8. zvečer se je vršil v Batičevi restavraciji v Sp. Šiški dobro obiskan železničarski shod. Poleg razsodnih železničarjev, ki so se shoda udeležili z namenom, da se tu prepričajo o stvari, kakor v resnici je, se je shoda udeležilo tudi nekaj razbijačev iz vrst SDS in socialističnih organizacij, ki so hoteli shod onemogočiti z raznimi medklici. Toda vsi ti hujskači so kmalu utihnili, ko so spoznali, da je njihovo postopanje naletelo pri večini poslušalcev le na odpor in na obsodbo. »Prišli smo poslušat, ne pa, da boste vi tu kričali!« je zaklical neki mlad železničar znanemu sam. demokratskemu agitatorju v Sp. Šiški, ko je pričel ta od zadaj, za stebrom nekaj rogoviliti. Omeniti moramo še nedostojnost taktike nasprotnikov, da pošiljajo na shode dva, tri pijane ljudi, ki jih poprej nalijejo z alkoholom, nato pa jih pošljejo razgrajat na volilne shode. Vendar pa so bili tudi take vrste ljudje na shodu docela osamljeni in so bili kmalu izločeni iz dvorane.

Shod je otvoril krajevni zaupnik SLS g. **Orehek**, prvi pa je govoril narodni poslanec in bivši železniški minister **Anton Sušnik**. Govornik je najprej obrazložil velike uspehe, ki jih je dosegla SLS na političnem polju, v borbi za slovenskega človeka, v borbi za slovensko samoupravo, za znižanje davkov v Sloveniji in v borbi za druge ugodnosti za Slovence, nato pa po tem uvodu takoj prešel na veliko delo, ki ga je SLS, zlasti pa poslanci Jugoslovanskega kluba napravili za železničarje. Ni krivda Jugoslovanskega kluba, če je bilo v proračunu določeno za ljubljansko direkcijo za delavske mezde 30 milijonov Din premalo. Kdor to trdi, **govori vedoma nesramnost in veliko laž**. V vladi in v opoziciji, na vsakem mestu so poslanci SLS napravili za železničarje vse, kar se je dalo. Poslanci Pušenjak, Smodej, Žebot in jaz smo vsak napravili po 100 intervencij za železničarje v posameznih slučajih. **Zasluga poslancev SLS je, da je na njihovo zahtevo prišel v finančni zakon čl. 44., ki določa, da sme železniški minister prekoračiti po potrebi 5, oziroma 20 odstotkov proračunske vsote, določene za delavske mezde. Zasluga poslancev SLS in ravnatelja Kneževiča, ki je našel v Jugoslovanskem klubu krepko oporo, je, da so v Sloveniji manjše redukcije, kot kje drugje.** Tu so bile le redukcije 8 do 10 %, drugje pa 30 % in še več.

Vem pa za ravnatelja, ki je zahteval, da se v ljubljanski direkciji izvedejo redukcije. (Klici: »Kdo je to?« Glasovi drugih zborovalcev: »To je gotovo Borko!« Nadalje je govornik očrtal še vse napore, ki jih je Jugoslovanski klub imel za miloščinarje, za železniške vozne olajšave, za železničarska stanovanja — v Ljubljani se bo sedaj zgradilo do 50 železničarskih stanovanj.

Govor poslanca dr. Sušnika je bil sprejet z živahnim odobravanjem.

Drugi je govoril poslanec **Smodej**. Njegov temperamentni govor je prepričevalno vplival na vse zborovalce. Govornik je konstatiral, da se poslanci SLS niso nikdar postavljali s svojim delom in uspehi, ki so jih dosegli za železničarje. Ne radi kroglic, radi stvari same so poslanci SLS vztrajali v borbi za železničarje. **Dalje je poslanec Smodej konstatiral, da je bil on prvi, ki je v velikem govoru v finančnem odboru razkril korupcijsko afero v Zagrebu in s tem enega glavnih vzrokov, zakaj za železniško delavstvo vedno primanjkuje kreditov.** Omenjal je tudi, da so bili poslanci SLS med vsemi drugimi edini, ki so poznali železničarje tudi v parlamentu in kot drugi, **na primer Pivko ali pa Žerjav ki ves čas svojega poslančevanja še ust niso odprli za železničarje.**

Buren aplavz, ki ga je dosegel govornik, je pričal, da so njegova izvajanja bila pravilna in stvarna.

K besedi se je nato oglasil socialist **Miklošič**. Operiral je v svojih izvajanjih z bedo in slabim položajem železničarjev in delavcev, štedil pa seveda ni z neumestnimi napadi na poslance SLS, zato pa sta ga na koncu krepko in odločno zavrnila posl. Smodej in Sušnik. Miklošič je bil pa toliko pošten, da je tudi poslancem SLS priznal osebno poštenje. Za Miklošičem se je oglasilo iz socialističnih vrst še več govornikov, vendar pa sta vse njihove napade na SLS poslanca Smodej in Sušnik z lahkoto zavrnila.

Ves shod se je zaključil z velikim moralnim uspehom SLS.

Sedmi poziv.

Ko smo zadnjič pozvali dr. Gregorja Žerjava, naj nam pove, kdaj je on zvedel za sedanjo vsebino člena 82. finančnega zakona, nismo dobili odgovora. Tudi gospod Ivan Pucelj in dr. Pivko se nista oglasila. Za nami je v oblastni skupščini pozval naš oblastni poslanec Križnik oblastne poslance SDS, naj oni povedo, kdaj so zvedeli za § 82. **Pa tudi tam so vsi molčali.** Včeraj »Jutro« zopet natolcuje, da so naši poslanci dvakrat glasovali za ta zakon. Mi trdimo, da se v finančnem odboru o tem členu s tako vsebino ni glasovalo. »Jutro« pa pravi, da je SDS vedela, da je ta člen v načrtu. In kljub temu noben poslanec SDS v narodni skupščini ni zinil besedice proti temu paragrafu. **Kje je bil tedaj dr. Gregor Žerjav in kje dr. Pivko? Če sta vedela za ta člen ali vsaj slutila, da se pripravlja, bi bila njuna dolžnost, da nanj opozorita, ona dva sta pa molčala.** — Pozivamo še enkrat oba gospoda, da povesta, kdaj sta onadva zapazila ta člen v načrtu finančnega zakona!?

Izidi občinskih volitev.

Bohinjska Srednja vas: Prva lista (SLS) 127 glasov, druga lista (SDS in SKS) 74 glasov, tretja lista (Koprivniška) 87, četrta (SLS) 98. Odbornikov SLS je 19, nasprotnih 6.

Škofja Loka. SLS 122, JDS 86, Obrtno-delavska SLS 143. Odbornikov ima torej SLS 19, demokratje 6.

Poljane. SLS 151 (8 odbornikov), Gospodarska lista 118 (6 odbornikov), Delavska lista 53 (3 odbornike).

Trata. SLS 16 odbornikov, nasprotniki 9.

Šenčur. Prva lista 27 (1 odbornik), druga SLS 104 (6 odbornikov), tretja (Županova) 174 (10 odbornikov), četrta SKS 59 (3 odbornike), peta SDS 29 (1 odbornik), šesta SLS 71 (4 odbornike). Po politični pripadnosti je 12 odbornikov SLS, drugi so nasprotniki.

Preddvor. SLS 17, Združeni nasprotniki 8.

Sora. SLS (dve listi) 79 glasov (6 odbornikov), Združeni nasprotniki 21 glasov (1 odbornik).

Kranj. Pri nedeljskih volitvah je dobila lista SLS 94 glasov (4 odbornike), SDS 444 glasov (16 odbornikov), gospodarska lista pa 140 glasov (5 odbornikov). Od 822 volivnih upravičencev se jih je volitev udeležilo 678 (82.5%).

Tržič. Pri občinskih volitvah, ki smo jih imeli preteklo nedeljo, so nazadovali naši demokrati za tri odbornike. Izid volitev je sledeči: SLS po delavski in obrtni listi 127+58 glasov in 7 odbornikov, demokrati 282 glasov in 11 odbornikov, socialisti 162 glasov in 7 odbornikov. V prejšnjem občinskem svetu je bilo 14 pristašev SDS, 5 pristašev SLS in 6 pristašev socialistične skupine. Torej smo sedaj mi napredovali za dva odbornika, socialisti za enega, demokrati pa so nazadovali za tri. Ko bi bili naši listi dobili le še tri glasove, bi nam pripadel tudi mandat od količnika. Napredek na naši strani je tukaj. Mirno lahko trdimo, da so naši glasovi res glasovi odločnih borcev, ki imajo smisel za resnični gospodarski napredek in kulturo Tržiča. Udeležba pri volitvah je bila dobra. Od 738 vpisanih volivcev jih je volilo 630. Agitacija je bila od vseh strani jako živahna, po nosilcu demokratske liste že kar presedajoča. Za ocvirek in zaključek svoje agitacije so izdali esdeesarji še letak, da naj se volivci ne bojijo groženj in nasilnosti g. župnika. Kot da so demokrati vedno čisti nasilja! Saj so vendar v prejšnji dobi volitev pokazali, kaj znajo, tudi pri nas! Mi gledamo z upom v bodočnost. Smotreno in realno delo, zlasti v naših gospodarskih organizacijah, nam je prineslo sedanji napredek, prineslo nam bo pa tudi vedno lepše zmage na političnem polju.

Shodi SLS

V Polhovem Gradcu je bil v nedeljo 24. t. m. shod, na katerem sta govorila oblastna poslanca gg. Peter Hauptmann in Gostinčar. Poročala sta o političnem položaju in o delu oblastne skupščine. Priporočala sta, da se pri volitvi državnih poslancev dne 11. septembra udeleže v lastnem interesu volitev vsi volivci in vržejo kroglice v drugo skrinjico. Shod je bil dobro obiskan.

Bela Krajina. V zadnjih dveh mesecih so bili v Beli Krajini shodi v **Podzemlju, Gribljah, Črnomlju, Adlešičih** in na **Planini.** Vsi ti shodi, na katerih je poročal obl. poslanec E. Jarc, so bili dobro obiskani in so jako lepo vspeli. Zadnjo nedeljo je bil popoldan shod v **Lokvah** pri županu Vrščaju. Na shodu je govoril dr. Kulovec obširno o notranje-političnem položaju, prof. Jarc pa o delu oblastne skupščine. Mnogoštevilni udeleženci so izjavili, da bo volišče Talči vrh zopet ogromno večino glasov dalo za SLS. Zvečer pa je bil lepo vspel sestanek zaupnikov v **Črnomlju.**

Dr. Hohnjec priredi volivni shod v nedeljo 31. julija po ranem cerkvenem opravilu v **Konjicah**, v nedeljo 7. avgusta po rani sv. maši pa v **Ljutomeru.**

Shodi kandidata Žebota. V nedeljo 31. julija po rani sv. maši pri **Sv. Barbari** v Slov. gor., ob pol 11. v **Spodnjem Doplatu** pri g. Gmajnerju, ob 3. popoldne v **Hajdini pri Ptuju** v društvenem domu. V nedeljo 7. avgusta po rani sv. maši pri **Sv. Ani** v Slov. goricah, po pozni sv. maši pri **Sv. Benediktu**, po večernicah v **Spodnjem Porčicu.** V nedeljo 14. avgusta po rani sv. maši (pol osmih) pri **Sv. Križu** nad Mariborom, po pozni službi božji pri **Sv. Juriju ob Pesnici.** Na praznik 15. avgusta po sv. maši ob pol 11. pri **Sv. Duhu** na Ostrem vrhu, popoldne ob 2. na **Velikem Boču.**

V Kamnici pri Mariboru se je vršil v nedeljo 24. julija javen shod SLS pod milim nebom pri cerkvi ob 7. zjutraj, ker so odšli pozneje možje na vojaški razpored. Udeležba je bila lepa in poročal je g. kandidat **Žebot.**

Krčevina pri Mariboru. Na prijaznem Aninem hribčku na prostoru našega somišljenika Kolariča se je vršilo po sv. maši zborovanje SLS, na katerem je poročal g. Žebot. Zanimanje za politiko in uspehe SLS je bilo zelo veliko.

Redukcija razredov osnovnih šol v ljubljanski oblasti.

Maribor, 23. julija 1927.

»Slovenec« z dne 21. t. m. je poročal v nekem članku o redukcijah razredov osnovnih šol v ljubljanski oblasti ter dostavlja, da je v mariborski oblasti še dovolj učnih mest praznih.« — Da se ne bi morda smatralo, da je v mariborski oblasti res mnogo mest praznih, naj sledi sledeče pojasnilo:

Kriza glede nameščanja učit. abiturijentov je tudi v mariborski oblasti na vrhuncu. Razen v ljubljanski oblasti reduciranih oseb — baje 80 —, ki jih mora šolska uprava, ako to zaprosijo, pred novinci namestiti, na prazna mesta seveda, drugače ne, je v Mariboru okoli 70 učiteljic in okoli 10 učiteljev, ki so junija 1927. absolvirali mariborska učiteljišča ter vsi prosijo namestitve. Z upokojitvami, vpoklici k vojakom in odhodom na višjo pedagoško šolo bo pa v celi mariborski oblasti izpraznjenih okoli 20 do 25 učnih mest. Sedaj so pa razen 5 do 6 mest vsa zasedena. Edina rešitev bi bila, razširjenje šol z razdelitvijo razredov z več nego 50 otrok; to bo redko kje mogoče, ker ni primernih sob.

Učit. abiturijentom iz ljublj. oblasti torej nikakor ne sodi, prositi za službo samo v mariborski oblasti, ker tu niti vsi abiturijenti mariborskih učiteljišč ne bodo dobili službe.

Zbor zaupnikov SSJ.

Oficijelni socijalisti, organizirani v socijalistični stranki Jugoslavije, so priredili v nedeljo dopoldne v restavraciji pri »Levu« zborovanje svojih zaupnikov ljubljanske oblasti. Socijalistični voditelji so nameravali v nedeljo že določiti svoje oficijelne kandidate za vso ljubljansko oblast in za mesto Ljubljano. Na zborovanju pa se je pojavila med zaupniki močna opozicija, ki je zahtevala, da se obnove pogajanja z Bernotom in komunisti za enoten nastop pri volitvah. Končno se je po daljšem prekljanju le sestavila kandidatna lista, seveda le za slučaj, če se nova pogajanja z Bernotom in komunisti ponesrečijo. V tem slučaju bi kandidiral kot nosilec socijalistične liste dr. Stanko Likar, podravnatelj okrožnega urada za zavarovanje delavcev. V Ljubljani bosta kandidirala železniški revident Kittek in Janez Mlinar.

Enotna socialistična fronta v Mariboru razbita

V nedeljo so se vršila v Mariboru pogajanja med socialisti vseh treh skupin za enoten nastop pri bodočih volitvah. Vendar niso imela ta pogajanja nobenega uspeha. Socialisti ostanejo torej še naprej razcepljeni. V mariborski oblasti bosta dve socialistični listi; nosilec prve je g. Petejan, nosilec druge (Bernotove) pa g. Möderndorfer.

Seja dunajskega parlamenta.

v **Dunaj**, 25. julija. (Izv.) Parlament se je danes sestal prvič po dogodkih 15. in 16. julija. Vršila se je samo žalna seja in na dnevnem redu je bil samo govor predsednika Miklasa (krščanski socialec), ki je popisal demonstracije, katere so se v hipu razvile v veliko vstajo in zahtevale številne smrtne žrtve. Obžaloval je ta težki dogodek in izrekel sožalje vsem preostalim svojcem in se zahvalil onim, ki so padli v izvrševanju svoje dolžnosti. Njegov govor je zbornica poslušala stoje. Jutri se bo vršila druga seja, na kateri se bo vršila razprava o dogodkih. Socialno demokratska stranka bo stavila predlog, da se sestavi parlamentarna preiskovalna komisija.

Caillaux proti Poincarejevi finančni politiki.

v **Pariz**, 25. julija. (Izv.) Caillax je imel v nedeljo velik govor v Omeru. Caillaux je hvalil delo, ki ga je dovršil Poincaré toda tudi jasno izjavil, da se glede ciljev, ki jih zasleduje Poincare, z njim ne strinja. Sedanji kurz franka je veliko previsok za kočnoveljavno stabilizacijo. Nemogoče je od tako izčrpanega ljudstva kot je francosko zahtevati 8 do 9 miljard frankov za amortizacijo obstoječih dolgov, brez ozira na velike miljarde, ki so potrebne za vsakoletne obresti. Ni prevelika samo skupna vsota dolgov, ustvarja se tudi nevarnost nove kreditne inflacije. Bilo bi bolje, da se amortizacijska mera zniža in da vsako leto večji znesek v podporo industriji.

Ostala telefonska poročila glej na 5. strani

Kaj se godi doma

Katastrofalna toča, vihar in neurje.

Višnjegorski sodni okraj.

PRIZADETIH 10 OBČIN IN 39 VASI. — UNIČENI VSI POLJSKI PRIDELKI, VSE SADJE. — 45.000 KOMADOV RAZBITE OPEKE, 3800 RAZBITIH ŠIP, 168 PODRTIH SADNIH DREVES, 6 KOZOLCEV PORUŠENIH, NEBROJ UBITIH KOKOŠI, MAČK, ZAJCEV IN PTIC, NEKAJ LJUDI OBTOLČENIH. — TOČA DEBELEJŠA OD KURJEGA JAJCA.

V soboto zvečer med 9. in 10. uro je prihrula nad okraj Višnja gora silovita nevihta. Po zatrdilu starih možakarjev, ni bilo take toče že preko 60 let v temu okraju. V teku 4 minut je uničila izredno debela toča, bolj celi ledeni kosi, naše poljske pridelke popolnoma: koruzo, oves, proso, fižol, otavo, deteljo, krompir, korenje zlasti pa prekrasno, izredno polno sadje. Žvenketale so šipe in padala je opeka raz strehe. Drevesa so se podirala in veje lomile in skozi razbita okna je metal vihar točo in veje na prestrašene prebivalce.

Posamezni kraji so bili sledeče prizadeti:

V občini Polica je uničenega:

Polica: poljski pridelki 90%, sadje 80%, šip 200, opeke 2300, 7 dreves;

Spodnje Brezovo: poljski pridelki 85%, sadje 70%, šip 50, opeke 4000, 45 dreves;

Blečji vrh: poljski pridelki 100%, sadje 95%, šip 80, opeke 4500, 5 dreves;

Kozlevec: poljski pridelki 70%, sadje 60%, šip 30, opeke 60, 1 drevo;

Trošine: poljski pridelki 50%, sadje 50%, šip 60, opeke 300, 6 dreves;

Peč: poljski pridelki 90%, sadje 75%, šip 20, opeke 2000, 10 dreves.

V občini Leskovec je uničenega:

Leskovec: poljski pridelki 90%, sadje 80%, šip 28, opeke 5200, drevo 1.

Vrh: poljski pridelki 100%, sadje 95%, šip 100, opeke 3000, dreves 22;

Gornje Brezovo: poljski pridelki 85%, sadje 85%, šip 24, opeke 3000, dreves 3;

Kamenbrdo: poljski pridelki 95%, sadje 90%, šip 25, opeke 450, dreves 7;

Sela: poljski pridelki 90%, sadje 90%, šip 30, opeke 150, dreves 5;

Velika Dobrava: poljski pridelki 65%, sadje 70%, šip 50, opeke 3000, dreves 20;

Mala Dobrava: poljski pridelki 25%, sadje 40%, šipi 2, opeke 25.

V vasi **Sela** je porušen Anzlov kozolec z 10 okni.

V občini Žalna je uničenega:

Žalna: poljski pridelki 45%, sadje 50%, šip 75, opeke 300, drevesa 2;

Velika Loka: poljski pridelki 65%, sadje 50%, šip 25, opeke 200, drevesa 2;

Mala Loka: poljski pridelki 60%, sadje 50%, šipe 3, opeke 50;

Plešivca: poljski pridelki 50%, sadje 50%, šip 31, opeke 65, drevesa 2;

V občini **Luče** je pa poškodba manjša; prizadet je le del vasi ob cesti. Približno 30% škode na poljskih pridelkih.

V občini Kriška vas je uničenega:

Kriška vas: poljski pridelki 70%, sadje 90%, šip 50, opeke 1000, drevesa 2;

Novavas: poljski pridelki 60%, sadje 70%, šip 5, opeke 50, drevesa 2;

Pristava: poljski pridelki 80%, sadje 90%, šip 15, opeke 500, dreves 3;

Zavrtače: poljski pridelki 35%, sadje 80%, šip 5, opeke 35, drevesa 2.

V občini Dednidol je uničenega:

Dednidol: poljski pridelki 95%, sadje 95%, šip 45, opeke 3000, dreves 5;

Peščenik: poljski pridelki 85%, sadje 80%, šip 300, opeke 1000, drevesa 2;

Stari trg: poljski pridelki 70%, sadje 90%, šip 270, opeke 600, dreves 6.

Porušen je kozolec z 10 okni pri Sareberniku.

V mestu Višnja gora je uničenega:

poljski pridelki 80%, sadje 80%, šip 2000, opeke 5000, drevesa 2 oreha.

V občini Draga je uničenega:

Podsmreka: poljski pridelki 85%, sadje 95%, šip 25, opeke 200, drevesa 2;

Polje: poljski pridelki 65%, sadje 65%, šip 10, opeke 300, drevo 1;

Zgornja Draga: poljski pridelki 40%, sadje 60%, šip 5, opeke 20.

Spodnja Draga: neznatne poškodbe.

V občini Češnjice sta prizadeti dve vasi: Dobrava in Pristava, poškodbe so približno iste kot v občini Leskovec. Točnih podatkov pa nimam. V kolikor se čuje, je škoda tu zelo velika.

V občini Št. Vid so prizadete vasi: Metnaj, Poljane, Obolno, Planina, Osredek, Debeče in Goričica. Škoda je tudi tukaj zelo velika. Podrobnih podatkov isto tako nimam. Celotna škoda gre v milijone. Kmetje, žene, obupujejo, jokajo in me prosijo pomoči. Tudi celo zemljaki bodo morali živež kupovati. Marsikatero sadno drevo se bo posušilo, ker vsa drevesa imajo rane po siloviti toči. Apeliram na naše državne poslance, da skušajo doseči državno podporo, zlasti pa izposlovati prosto voznino za koruzo po železnici do Višnje gore. Tudi oblastni odbor naprošamo, da pripomore po svojih sredstvih gospodarski bedi okraja Višnja gora.

Višnja gora, dne 25. julija 1927.

Jožef Erjavec, deželni poslanec.

Dodatno k gorenjemu poročilu smo prejeli še naslednje poročilo:

Okolico Št. Vida je katastrofa zadela že dne 18. t. m., ko je strašna toča zadela vasi Gomile, Vrhpolje, Artiža vas, Pece, Kompolje, Polje itd. Posebno prizadeta je vas Gomile, kjer je uničeno dobesedno vse, kar je bilo na polju, tako, da se niti ne poznajo več sledovi prejšnjih posevov. Povsod pa je uničena vsa koruza, fižol in zelje. Leto noč je udarila strela v Hauptmanovo hišo v Št. Vidu, ki je vsa pogorela. Revežu je zgorel ves borni imetek. Nesreča je strašna!

Strašna katastrofa v litijskem sodnem okraju.

Šmartno pri Litiji, dne 25. julija.

Soparno sobotno ozračje je napovedovalo spremembo vremena in res se je popoldan ob 4. uri vlil dež, za katerim je zopet nastopilo žgoče sonce. Proti večeru je bila atmosfera vedno težja. Po nebu so se podili črni oblaki. Ob pol 9. uri je strašen tresk otvoril bližajočo se nevihto. Vse nebo je bilo prevlečeno z grozeče črnimi, strašnimi oblaki. Začelo se je bliskati brez prenehanja, temu je sledilo strašno grmenje. ki niti za trenutek ni prenehalo skozi celo uro. Groza je napolnila ljudstvo, ko se je vlil dež med strašnim viharjem, utrgal se je oblak. To strašno neurje je trajalo poldrugo uro. Vmes je padala kot oreh debela in še debelejša toča. Voda ni mogla odtekati in je vdrla v nižje ležeče prostore. Take nevihte v tem kraju ljudje še ne pomnijo. Škoda je velika. Toča je uničila vse grozdje, oklestila jabolka, največ škode pa je naredila na polju, kjer je uničen ves oves, proso, fižol, koruza, zelje in kar je rastlo na polju. Toča je pobila veliko zajcev in druge divjačine, pobijala šipe, strehe, prevračala kozolce. Zlasti so prizadete v občinah Šmartno in Trebeljevo vasi Vintarjeve, kot Črni potok, Javorje, Vrata, Raven, Ozredek, Gozd, Jastrebno, Preska in vasi proti Primskovem. Strašna toča je uničila vse v velikem delu občine Moravče, fara Sv. Križ pri Litiji.

Ljudje so povsod do skrajnosti obupani. Spomladi je velik del letine vzela slana, sedaj pa vse toča, dolgovi rastejo. Prizadeti del litijskega okraja je pred gospodarsko katastrofo. Treba je odločne in izdatne pomoči, ker ljudje po večini teh občin ne bodo nič pridelali.

Smarje pri Ljubljani - Zg. Slivnica.

Velika nesreča, ki je zadela marsikoga v noči med soboto in nedeljo, ni prizanesla tudi naši vasi. Žito, kar ga še niso pospravili, je tako poleženo, da ga ne bodo mogli več žeti, ampak ga bodo morali v najkrajšem času pokositi, da ga ne bo še od tega, kar ga je po toči še ostalo na bilkah, pot zgnilo. Najmanj pol pridelkov, ki jih je še na poljih, je uničenih Oves ves prelomnjen, proso je tako uničeno, da ga ne bo vredno več pustiti in ga bodo na nekaterih mestih morali pokositi za živino, ker ni drugega videti kot same prelomljene bilke. Koruza je v velikem delu uničena. Fižol in drugi sadeži, ki so bili na poljih, so zelo poškodovani. Toča, ki je padala v velikih, za pest debelih gručah, pa tudi ni prizanesla pšenici in ovsu, kar ga je že v kozolcih, saj je tega žita za cele mernike zbila iz snopovja na tla. Vihar, ki je divjal v velikanski jakosti nad vasjo, je odkrival strehe, metal opeko na tla, ruval globoko ukoreninjeno drevje, podiral kozolce, lomil drevju veje in ruval grmovja in jih prenašal na čisto druga mesta, kot so pa prvotno rasla. Toča je padla v tako veliki meri, da jo je bilo dobiti v nedeljo zjutraj skoro po preteku 12 ur po nesreči še v zatišju po cele kupe, še tedaj v debelosti debelih češenj, ko je že solnce sijalo.

Voda, ki je drla v potokih po potih, je te močno poškodovala, tako, da bo stalo mnogo truda, da bodo kmetje pota zopet popravili.

Skratka: vihar, toča, naliv, vse to se je združilo nad vasjo in uničilo skoro vse, čemur je preje prizanesla slana, tako, da so kmetje v velikih skrbeh za živež, zlasti ker so nekateri imeli še precej žita na polju, drugim pa ga je veliko uničenega v kozolcih. Prebivalci se obračajo do gg. poslancev, da se za prizadete zavzamejo in jim skušajo doseči pomoči pri državni upravi.

Brežice.

V noči od sobote na nedeljo je toča neusmiljeno pobila ves pridelek v vinogradih in na polju v Sromljah, Artičah in sosednih vaseh do Brežic. Golo trsje, razcefrana koruza, okleščeno sadno drevje, so žalostni ostanki, navzlic suši toliko obetajoče letine. Ljudstvo, ki je vsled več zaporednih slabih letin zelo zadolženo, je obupano.

Sromlje pri Brežicah. V soboto 23. t. m. okrog 11. ure ponoči je prihrula nad naš kraj strahovita nevihta s točo, ki je padala med dežjem skozi 5—10 minut. Posamezni kosi toče so bili kakor težki kamni. Prizadeta je cela občina. Četrtini posestnikom je uničeno vse, ostalim pa polovica ali tretjina. Najbolj je trpela vinska trta, ki je bila letos zdrava.

Smrt odličnega slovenskega generala.

Dne 25. julija t. l. je umrl v bolnici usmiljenih bratov v Kandiji po dolgi bolezni orožniški general v pokoju gosp. Josip Supančič pl. Kroisenau v 76 letu starosti. Preminuli je bil markantna osebnost, znan ne le širom slovenske domovine, marveč tudi po Češkem in Dalmaciji, kjer je svojčas služboval kot nižji in višji orožniški častnik, končno kot deželni orožniški poveljnik. Bil je silno nadarjen in strokovnjak v orožniškem pokliču. Vstopil je dne 29. avgusta 1867 prostovoljno v pešpolk nadvojvode Sigmund št. 45. Absolviral je kadetnico v Pragi, bil imenovan 1. novembra 1870 za kadeta, 1. februarja 1872 za častniškega namestnika, napredoval je 1. maja 1873 v čin poročnika, 1. septembra 1874 pa je stopil k žandarmeriji ter bil 1. marca 1874 stalno k 12. orožniškemu poveljstvu v Ljubljano prideljen. Služil je na Kranjskem od leta 1873. do leta 1882. ter od 1884 do 1897 v vseh zapovrstnih činih v raznih položajih. V letu 1897. je bil imenovan za majorja ter premeščen v Prago, odkoder je bil prihodnje leto premeščen kot poveljnik dalmatinskega orožništva v Zader, 1. novembra 1898 imenovan za podpolkovnika, 1. maja 1902 za polkovnika. V trajen pokoj je stopil še pred vojno ter je dobil ob tej priliki v znak priznanja čin generala. Podrejenim je bil vedno dober in skrben predstojnik. Bil je na videz strog, v resnici pa je imel zlato srce ter je vsakemu pomagal, kjer je le mogel. Bil je vedno do skrajnosti pravičen. Kot slovenskih staršev sin so mu bili slovenski orožniki vedno vzor službenikov, ne le doma, marveč tudi na Češkem in v Dalmaciji, vedno in povsod jih je stavil v zgled orožnikom druge narodnosti. Vsi orožniki, ki so služili pod njim, ga imajo še danes v najboljšem spominu. Naj v miru počiva!

Stiridesetletnica mašništva.

V nedeljo 24. t. m. je minulo 40 let, odkar je primiciral pri Sv. Antonu v Slov. goricah upokojeni g. kaznilniški kurat Matija Ljubša. Jubilant se je rodil 24. februarja 1862 pri Sv. Antonu v Slov. goricah. Gimnazijske študije je dovršil v Celju in Mariboru, bogoslovje v Gradcu. Kaplanoval je v graški škofiji in bil imenovan za kurata na moško kaznilnico v Karlau. Upokojen je bil primeroma hitro, ker je bil vedno neustrašen Slovenec. Po upokojitvi je živel v Gradcu, kjer se je posvetil raziskovanju zgodovine graške in lavantinske škofije. Zelo veliko od njega s trudom nabranega zgodovinskega gradiva je izšlo v nemških historičnih revijah in Časopisu za zgodovino v Mariboru. Še danes je neumorno delaven kot zgodovinar.

Celoten naš inteligenčni naraščaj, ki je bil na visoki šoli v Gradcu, pozna g Ljubšo kot velikega prijatelja našega dijaštva, kateremu je pomagal skozi leta in leta denarno po možnosti in s dobrimi nasveti.

Slovenske služkinje in delavski sloji v svoječasnem Gradcu imajo še danes g. kurata v najboljšem ter hvaležnem spominu, ker je bil dolgo vrsto let duševni oče organizacije »Kres«.

Po prevratu je stopil v upravo »Straže« in »Slov. gospodarja« v Mariboru, kjer je veliko sodeloval pri uredništvu in to posebno z zgodovinskimi podlistki, katere je prinašala »Straža«. Kot svoječasni vodja graškega »Kresa« se je zanimal v Mariboru za Pomočniško društvo, kateremu je načeloval do svojega odhoda v Celje.

Gosp. M. Ljubša je zaposlen sedaj v Celju v opatijski pisarni in si je izbral ravno to mesto, ker hrani ravno ono še veliko nenatisnjenih virov starorimske, a tudi slovanske zgodovine iz dobe celjskih grofov.

Ni bil namen teh skromnih vrstic, podati javnosti opis življenja in delovanja g. jubilanta, ampak jo samo spomniti, da je slavil ta vsestransko delavni in zaslužni g. kurat te dni 40 letnico mašništva in je dolžnost vseh Slovencev, da se ga spomnimo ob tej priliki.

Za delo na zgodovinskem polju je prejel že g. Ljubša priznanja na najvišjih mestih, za njegov socialni trud so mu hvaležni člani »Kresa« in mariborskega Pomočniškega društva in »Slovenec« mu želi ob 40 letnici mašništva, da bi deloval čil in zdrav in vedno vesel kakor dosedaj že tudi zanaprej do skrajnih mej človeškega življenja v zgodovinsko literarnem in socialnem oziru!

Izseljeniško vprašanje.

(K izseljeniškemu sestanku na Trsatu dne 8. avgusta.)

Danes, ko je izseljevanje iz Slovenije, pa tudi iz Jugoslavije, vsaj kar se tiče prekomorskih krajev, radi različnih povojnih razmer v primeri s prejšnjimi časi primeroma malenkostno, se na prvi pogled marsikomu komaj zdi vredno, da bi se o tej stvari globlje razpravljalo. Malo se o tem resno govori, redko se dobi prilika za primerno diskusijo, nimamo nobenega pravega društva ali torišča za proučevanje izseljeniškega problema. Zato je bila zelo srečna misel, da se romanju Svete vojske na Trsat v dneh 6. in 7. avgusta priključi v ponedeljek 8. avgusta še sestanek o izseljeništvu.

Trsat s svojo romarsko cerkvijo, ki gleda z zvišenega stališča doli na sinje Jadransko morje, je prav primeren kraj za tak prijateljski sestanek. Saj nam morje odpira vrata v širni svet, saj po tem morju in naprej po daljnih krajih širnega oceana brodarijo naši podjetni primorski in dalmatinski mornarji, katerih misli uhajajo iz viharjev in nadlog njihovega napornega življenja nazaj k njihovi kršni domovini in trsatski pečini, kot nam pričajo številni spominki po stenah trsatske cerkve. Daleč gredo njihova pota, preko Sueza v Indijo, Vzhodno Azijo in Avstralijo, v drugi smeri pa ven iz Sredozemskega morja proti različnim deželam ogromnega ameriškega kontinenta.

Brez morja za Jugoslavijo ni življenja, brez možnosti izseljevanja v velike, danes v mnogem oziru še neizčrpane prekomorske zemlje tudi za naše pridne, podjetne in varčne izseljence ni nobenega pravega in stalnega torišča. Zapadna Evropa trpi radi neurejenih povojnih gospodarskih razmer, Rusija se zvija v težkih krčih nanovo se porajajočega življenja. Zato z žalostnim srcem gledamo, da nam zapira vrata velika Severo-ameriška Unija, da se nas branijo mogočne Združene države s svojim stabiliziranim gospodarstvom in urejenim kulturnim življenjem, kjer so se naši ljudje hitro uživeli v nove razmere, vzljubili praktično in smotreno urejeno gospodstvo »strica Sama« ter s priseljenci drugih narodov prav uspešno tekmovali in se udejstvovali na različnih poljih ameriškega življenja in gospodarstva. Prav neprijetno nam je, da je nas Jugoslovane ameriška priseljeniška zakonodaja postavila na enako stopinjo z vzhodnimi Evropejci in Italijani ter znižala našo kvoto na tako neznatno število.

Kanada in Južna Amerika nam nikakor ne moreta dati primerne kompenzacije. Kanada sprejema le poljedelske delavce ter nudi vsled tega nestalen in primeroma slab zaslužek, dočim so naši ljudje v Združenih državah kot industrijski delavci in kot rudarji, res sicer ob napornem delu, mogli marsikaj prihraniti, kar je potem prišlo v korist tudi stari domovini ob eni ali drugi priliki. Na drugi strani pa jim je bilo na ta način mogoče zbrati nekaj kapitala, s katerim so si mogli nakupiti zemljišča ali farme, ali začeti kako manjše trgovsko podjetje ter se potem gospodarsko samostojno udejstvovati. Ameriški delavec je bil gospod in ameriški rudar, čeprav včasih doma iz raztrgane gorjanske bajte, se vozi ob nedeljah na izprehod v svojem lastnem luksuznem avtomobilu. V Južni Ameriki so pa razmere še zelo nestalne in način poljedelskega udejstvovanja je našim ljudem docela tuj. Zaslužek je slab in boriti se je treba z najrazličnejšimi težkočami. Razen tega je n. pr. Kanada letos priseljevanje sploh že ustavila.

Avstralija je daljni svet in za naše izseljeništvo težko prikladen. Kot druge angleške kolonije seveda pospešuje predvsem priseljevanje iz Anglije ter je za Jugoslavijo uvedla mesečno kvoto 100 oseb, razen tega mora pri prihodu vsak imeti najmanj 40 funtov šterlingov ali okrog 11.000 Din. Vendar pa je tako v Avstraliji kot Novi Zelandiji po več tisoč Dalmatincev, tupatam tudi par Slovencev, tako se n. pr. v Zapadni Avstraliji nahaja skupina izseljencev iz Cerknice na Notranjskem.

Najvažnejša dežela naše emigracije so Ameriške Združene države. Po podatkih g. Ivana Mladineo, šefa jugoslovanskega oddelka ameriške institucije Foreign Language Information Service je v Ameriki preko 600.000 ljudi jugoslovanskega pokolenja, med temi okrog 300.000 Hrvatov, 250.000 Slovencev in 70.000 Srbov. V Južni Ameriki se število Jugoslovanov različno ceni od 60.000 do 100.000. V Kanadi jih bo kakih 30.000 do 40.000, v Južni Afriki recimo kakih 5000 Hrvatov, v Avstraliji kakih 8000 do 10.000 in v Novi Zelandiji kakih 5000 Dalmatincev. To so v mnogem oziru le cenitve, in statistike, kolikor so sploh na razpolago, so nezanesljive, ker ljudje iz različnih vzrokov pogosto svoje narodnosti ne označijo pravilno, da se izognejo eventualni zapostavitvi in raznim drugim neprilikam.

Kake cilje naj ima izseljeniški sestanek?

Gledati je treba nazaj in naprej. Kot je razvidno iz gornje statistike, imamo čez četrt milijona našega slovenskega rodu v Ameriki. Če cenimo število Slovencev v Evropi na približno en in četrt milijona, bi to bilo ena šestina vsega slovenskega naroda, ki pa dejansko veliko več odtehta kot bi priznale suhe številke, saj je to najpodjetnejša in gospodarsko izvrstno fundirana šestina, ki se ji nudi možnost razvoja v okrilju neizčrpanega ameriškega naravnega bogastva. Ali ni naša sveta dolžnost, da napnemo vse moči ter skušamo vzpostaviti kar najboljše zveze med našimi izseljenci in njihovo staro domovino? Če govorimo odkrito, moramo priznati, da sicer zelo cenimo njihove dolarje, ne upoštevamo pa njihovega znoja, truda in napora, s katerim so oni te dolarje zaslužili, in hvaležnosti napram njihovi velikodušnosti skoraj ne poznamo. Čas je, da se zganemo ter jih skušamo z vsemi sredstvi prikleniti na staro slovensko domačijo ter na širšo jugoslovansko domovino. Kako, s kakšnimi sredstvi naj bi se to doseglo, o tem naj bo govor na izseljeniškem sestanku. Zelo hvaležni bi bili svojim amerikanskim rojakom, če bi nam kot v življenju izkušeni ljudje prišli ravno glede te stvari na pomoč s svojim nasvetom. Vsi priznamo, da smo drug na drugega navezani, iščemo samo še sredstev, kako bi te zveze najuspešneje oživotvorili. (Konec prihod.)

Proglasitev trga Ljutomer za mesto.

Že v soboto se je Ljutomer nahajal v slavnostnem razpoloženju. Novo mesto je bilo vse v zastavah, zvečer pa se je vršila ob obilni udeležbi meščanstva bakljada. V nedeljo so se zbrale v Ljutomeru ogromne množice ljudstva. Po sv. maši se je vršila ob 9. uri dopoldne na glavnem trgu slovesna proklamacija trga Ljutomer za mesto. Gosp. župan dr. Stojan je prečital tozadevni ukaz Njegovega Veličanstva kralja Aleksandra, nakar je imel še nagovor na množico ljudstva. Za njim je še govoril bivši in prvi slovenski župan v Ljutomeru g. Viktor Kukovec, nato pa so nastopili še drugi govorniki. Popoldne se je vršila velika ljudska veselica.

Upnikom Slavenske banke.

Podpisani Odbor upnikov Slavenske banke v Ljubljani sporoča vsem onim upnikom Slavenske banke, ki so njega oziroma njegove predstavnike pooblastili za prijavo sodišču in zastopanje njihovih terjatev v konkurzu Slavenske banke, da je iste pravočasno prijavil konkurznemu sodišču v Zagrebu po predpisih hrvatskega konkurznega reda in da jih bo v smislu prejetih pooblastil tudi nadalje z vso skrbjo zastopal v konkurzu tega zavoda.

Vsakomur je Odbor poslal potrdilo o prejemu njegovega pooblastila.

Rok za prijavo terjatev konkurznemu sodišču je potekel z 19. julijem 1927. Netočne so vesti nekaterih listov, da je sodišče podaljšalo prijavni rok do 20. avgusta 1927. Vzlic temu pa je upravitelj konkurzne mase z ozirom na interese upnikov zasigural podpisanemu Odboru, da se bodo prijave terjatev sprejemale še do 15. avgusta 1927. Zaostali upniki se opozarjajo na to, ker se neprijavljenim upnikom v smislu hrvatskega konkurznega reda ne bo izplačalo ničesar.

Ljubljana, dne 26. julija 1927.

Za Odbor upnikov Slavenske banke:

Dr. Drago Marušič l. r.
predsednik.

Dr. Roman Ravnihar l. r.
tajnik.

Nove žrtve planin?

Z Jesenic prihaja poročilo o dveh turistih, ki sta se najbrž ponesrečila na severni Špikovi steni. Turista gdč. Jesihova in g. Guerra, ki sta se podala v Triglavsko pogorje, sta hotela preplezati severno Špikovo steno. Ta stena spada med nabolj nevarne stene v Julijskih Alpah in so jo dosedaj preplezali le malokateri turisti. Za včeraj popoldne ob pol 5. uri so oba turista pričakovali, da se vrneta. Ker ju ni bilo, so se svojci začeli za njiju zanimati. Takoj sinoči sta se organizirali na Jesenicah in v Ljubljani reševalni ekspediciji. Ljubljanska ekspedicija se je z avtomobilom odpeljala v Kranjsko goro, odkoder bo skupno z jeseniško odšla iskat oba ponesrečenca.

Odkritje spominske plošče Miklošiču.

V nedeljo dne 7. avgusta t. l. se vrši odkritje spominske plošče velikemu jezikoslovcu dr. Fr. Miklošiču na njegovi rojstni hiši v Radomerščaku. Slavnost se prične ob pol 11. uri s sv. mašo v Kolaričevi kapeli, pri kateri sodeluje domači cerkveni pevski zbor s spremljevanjem domače ljutomerske godbe. Po sv. maši se vrši odkritje spominske plošče na rojstni hiši. Govorijo g. dr. Matija Slavič, g. dr. Franc Kovačič ter gosp. dr. Josip Hohnjec. K temu slavlju uljudno vabi vsa domača in sosedna društva in razne korporacije, kakor tudi zastopnike političnih in drugih oblasti. Posamezna vabila se ne bodo razpošiljala. — Pripravljalni odbor.

Smrtna nesreča 5 letne deklice

V nedeljo popoldne se je pripetila v Šmartnem ob Savi, kako dobro uro od Ljubljane oddaljeni vasi, grozna nesreča, ki je zahtevala življenje nedolžne petletne deklice. Približno ob pol 5. uri popoldne sta se igrali dve 5 letni deklici pod kozolcem posestnice Marije Bizjanove v Šmartnem št. 20. Obe sta plezali po trugi za prevažanje kamenja, ki je bila poševno naslonjena ob kozolec. Tu se truga prevrne in pokoplje obe deklici pod seboj. Na otročji krik prihiti posestnik Franc Zajc iz Šmartnega št. 19, ki se je slučajno nahajal v bližini. Hitro obrne trugo in najde pod njo — svojo hčerko, petletno Ivanko, k sreči le malo poškodovano po levi nogi. Ko dvigne Zajc drugo deklico, opazi, da je mrtva. V njej spozna 5 letno Ivanko Čepinovo, rejenko pri Rozaliji Babnikovi. Truga ji je pri padcu prebila črepinjo. Po naročilu policijske komisije in policijskega zdravnika dr. Avramoviča so prepeljali trupelce v mrtvašnico pri Dev. Mariji v Polju. Nesreča je vzbudila v Šmartnem splošno sočutje.

Nesreča na železniškem tiru.

V soboto ob pol 9. uri zvečer je povozil vlak blizu petrovške postaje 18 letnega Ivana Tratnika, trgovskega učenca iz Liboj in ga popolnoma razmesaril. Truplo je ležalo celo noč do zjutraj na tiru, dokler ga niso našli ljudje ter prepeljali v žalsko mrtvašnico. Ne ve se, ali se je s samomorilnim namenom podal v smrt ali ga je nevihta, ki je ravno takrat silno divjala, tako premotila, da je zašel na tir.

Krvava osveta.

V Dramljah na Bizeljskem je živela že precej priletna Jožefa Sodič v svoji samotni hišici pod gozdom in vinogradi — svoje posebno življenje. Sosedje je po več dni niso videli; tudi niso vpraševali po njej. Šušljalo se pa je, da zahajajo k njej oženjeni moški, ki jih je baje tudi iskala po vinskih hramih. Pretekli petek, dne 22. julija., zjutraj jo je oddaleč še videl pri hiši neki pastir. Okrog 4. ure popoldne pa je privozil po poti mimo hiše neki posestnik. Stopil je v odprto vežo, da si izposodi korec. Hotel si je zajeti studenčnice. Toda z grozo je obstal pri vratih: v sobi je zagledal pri peči vznak v krvi ležečo Jožefo Sodič. Bila je večkrat zabodena z nožem in — mrtva. O dogodku je takoj obvestil orožništvo. Kdo jo je umoril in zakaj, še ni dognano. Ker ni zmanjkalo ničesar v hiši, očividno ni šlo radi denarja. Pač pa govorijo, da se je krvavo maščevala nad Sodičevo ena izmed prevaranih zakonskih žen.

Dnevne novice

✶ **Srebrna sv. maša.** V Kozjem obhaja pri svojem prijatelju dekanu Tomažiču jutri v sredo, dne 27. julija, svoj srebrni jubilej velezaslužni monsignor dr. Jos. Ujčič, univerzitetni profesor v Ljubljani. — Bil je ravno na ta dan pred 25 leti posvečen. Odličnemu znanstveniku in neumornemu delavcu želimo iz srca, da dočaka še svoj zlati jubilej!

✶ **Konstituiranje cestnih okrajnih odborov.** Pravomočno so sestavljeni nadalje sledeči cestni okrajni odbori: Škofja Loka: Namatevž Ziherl, Škofja Loka; namestnik Matevž Triler, Stara Loka; blagajnik Janko Demšar, Železniki. — Tržič: Načelnik Rudolf Femc, Tržič; namestnik Vinko Klemenčič, župan, Kovor; blagajnik Fr. Voglar, Ročenica pri Tržiču. — Radeče: Načelnik Josip Ravnikar, Njivice; namestnik Ant. Pogačnik, župan, Radeče; blagajnik Ant. Polanc, Radeče.

✶ **Oblastni poslanec g. dr. Alojzij Goričan,** novoizvoljeni župan celjski, je odložil svoj mandat v mariborski oblastni skupščini. Na njegovo mesto je kot poslanec mariborske oblastne skupščine vpoklican prof. v pokoju g. Anton Cestnik.

✶ **Frančiškanski serafinski kolegij v Novem mestu** sprejema učence, ki so s prav dobrim uspehom dovršili osnovno šolo in hočejo po končanem četrtem gimnazijskem razredu stopiti v frančiškanski red. Starši, ki bi radi katerega svojih sinov posvetili sv. Frančišku, naj se obrnejo na frančiškanski provincijalat v Ljubljani, kjer dobe podrobnejša navodila.

✶ **Sprejem v slovensko frančiškansko provincijo.** Srednješolski dijaki, ki so z dobrim vspehom dovršili vsaj nižjo gimnazijo in imajo veselje do redovnega stanu, se vabijo k vstopu v frančiškanski red. Frančiškani so med najstarejšimi redovi v Sloveniji. V vseh bojih za verske svetinje so svojemu narodu zvesto in požrtvovalno stali ob strani, in narod na to ni pozabil. V svojih dušnih zadevah se rad k njim zateka. Da mu bodo mogli tudi v bodoče biti to, kar v preteklosti, potrebuje naraščaja. Kdor ima tedaj veselje kdaj kot frančiškan vršiti najvzvišenejše kulturno delo za svoj narod, delo za njegov versko-moralni preporod, naj se nemudoma javi za sprejem v red. Nadarjenejšim predstojništvo rado pomaga do višje akademske izobrazbe in časti. Oglasite se če le mogoče osebno, sicer pa pismeno zaenkrat vsaj z zadnjim gimnazijskim spričevalom pri frančiškanskem provincijalnem predstojništvu v Ljubljani.

✶ **Polovična vožnja za Trsat** velja od 3. do 11. avgusta za vse mešane, osebne in brzovlake (razen S. O. E.) v celi državi. Vsi prijavljenci prejmejo te dni izkaznice s podrobnimi navodili. Vožnjo udeleženci lahko prekinejo. Na razna vprašanja iz Štajerske sporoča »Sveta vojska« v Ljubljani, da bodo romarji na povratku iz Trsata v Ljubljani vožnjo lahko prekinili in se odpeljali na Brezje. Ako se prijavi večja skupina, dobe deloma znižano vožnjo tudi na Brezje.

✶ **Kaj bo s humanističnimi gimnazijami v naši državi?** V uradnih »Službenih Novinah« Belgrad, 16. junija t. l., je učna uprava objavila med drugim tudi nov načrt za humanistične gimnazije, po katerem naj bi se latinski jezik pričel poučevati šele v 2., grški pa šele v 5. razredu. (Stara zgodovina naj bi ostala v 2. razredu.) V odloku pa je bilo tudi rečeno, da se po tem novem načrtu (planu) mora vršiti pouk že z novim šolskim letom 1927-28. Društvo prijateljev hum. gimnazije v Ljubljani pa je bilo mnenja, da se zelo kruši značaj latinske šole, če deček ne prične takoj prvo leto z latinščino; poslalo je torej v Belgrad svojega zastopnika, ki naj bi na merodajnem mestu izposloval, da bi ostal učni načrt hum. gimnazij — vsaj v Sloveniji — neizpremenjen. Dotični zastopnik je dne 16. t. m. dobil na najmerodajnejšem mestu, pri učni upravi v Belgradu, zagotovilo, da eno ali dve leti še ni misliti na spremembo dotičnega učnega načrta, ker niso izvršene še predpriprave. Torej zaenkrat: Non est periculum in mora.

✶ **Poziv trafikantom!** Združenje tobačnih trafikantov pozivlja trafikante, da blagovolijo na željo občinstva proti proviziji razpečavati tiskovine Okrožnega urada za zavarovanje delavcev.

✶ **Slušatelji višjih pedagoških šol v Zagrebu in Belgradu,** ki so dovršili dva letnika in žele poučevati v ljubljanski oblasti, se pozivljajo, da v smislu ministrskega odloka vlože takoj (do 31. julija) prošnje za službe na meščanskih šolah pri prosvetnem oddelku velikega župana v Ljubljani. Kdor ne prosi, se mu dosedanja učiteljska služba po ministrskem odloku proglasi za izpraznjeno. V prošnji je navesti strokovno skupino, iz katere bo prosilec polagal diplomski izpit, ter kraj odnosno šolo, kjer želi službovati. Priloži naj se tudi poslednja ocena o službovanju (na prošnjo 5 Din, na priloge 2 Din kolek).

✶ **Poročil** se je v nedeljo, 24. t. m. živinozdravnik g. Franjo Kovač z gno. Judito Huthovo, oba iz znanih domžalskih družin. Poročil ju je g. župnik Franc Bernik, kot priči sta prisostvovala veterinarski nadzornik g. Jos. Niko Sadnikar iz Kamnika in g. dr. Fran Radšel, zdravnik na Golniku. — Čestitamo!

✶ **Nezaposleni inženerji vseh strok** se vabijo, da se zaradi važnih obvestil pismeno javijo podpisanemu naslovu najkasneje do konca avgusta t. l. V prijavi naj vsakdo navede natančen naslov, stroko, koliko časa traja nezaposlenost, da-li in kje je iskal službo brez uspeha in morebitne pripombe. Od točnosti prijav in polnoštevilnega odziva vseh prizadetih je odvisen uspeh korakov, kateri se nameravajo podvzeti glede odprave nezaposlenosti inženerjev. — Združenje jugoslovanskih inženerjev in arhitektov, Sekcija Ljubljana (Turjaški trg 1).

✶ **Umrla** je v Gradcu dne 24. t. m. Ana baronica Müller, roj. Poljanec, soproga feldmaršallajtnanta v pokoju g. Richarda barona Müllerja. Pokojna je bila hčerka uglednе ljubljanske rodbine Poljančeve in je svoj čas služila kot učiteljica v Ljubljani, Voloski in na Dunaju. Naj počiva v miru!

✶ **Brezplačen izlet po Jadranskem morju,** polovična vožnja za 9 dni, katere lahko uporabite za kratko bivanje ob morju in ev. za izlete, ker imate tudi na progah Jadranske plovitbe polovično vožnjo, so ugodnosti, ki se baš mnogokrat ne nudijo! Zato vam svetujemo, da se tudi vi poslužite te prilike in se čimpreje prijavite »Sveti vojski« v Ljubljani, Poljanski nasip 10.

✶ **Prijateljem Orla!** Že v soboto zvečer bodo naznanjali mali topiči v Šmarju pri Ljubljani, da pride naslednji dan v nedeljo tja večje število Orlov in Orlic k javnemu nastopu ljubljanskega orlovskega okrožja. Pokali pa bodo topiči seveda tudi v čast prijateljem Orla, ki bodo prišli ta dan v Šmarje. Torej na svidenje!

✶ **Kamniško orlovsko okrožje** priredi v nedeljo 31. t. m. na Brdu telovadni nastop.

✶ **Za Aljaževo kapelico v Vratih** je nabral g. Kovač iz Dovjega sledeče zneske: Marija Žagar, Dovje 200 Din; gostilna Rabič, Mojstrana 100 Din; člani SPD, Dovje-Mojstrana 100 Din; Franc Papler, Dosloviče 50 Din; Ivan Finžgar, Breznica 50 Din; Andrej Černe, Kranjska gora 30 Din; Anton Župančič, Mojstrana 20 Din; Franc Rabič, Dovje 10 Din; razni 40 Din. Skupno 600 Din. — Z gradnjo kapelice se prične še ta teden. Manjka nam pa še precejšnja vsota denarja in vljudno prosimo, ter se toplo priporočamo še za nadaljnja darila. — Prva sv. maša v Vratih se bo brala za one, ki bodo kaj pripomogli k zgradbi kapelice.

✶ **Detonacija v Semiču.** Pišejo nam: Dne 23. julija t. l. ob 9.7 smo čutili v Semiču silno detonacijo, ob kateri se je zazibala zemlja in so se potresle hiše. Ali je bila kakšna daljna eksplozija ali morda potres? Škode ni nobene.

✶ **Aretacije v Bohinjski Bistrici.** V nedeljo so hoteli prirediti ljubljanski komunisti propagandni izlet v Bohinjsko Bistrico. Izlet jim je pa prepovedala policija, ki je hkrati izvršila v Bohinjski Bistrici več aretacij. Kakor zatrjujejo naši privatni informatorji, je bilo aretiranih baje dvanajst oseb, samih delavcev iz Bohinja.

✶ **Avtobus Brezje-Bled** vozi vsak dan iz **Podnarta** od vlaka, ki prihaja iz Ljubljane ob 8.20. (Glej »Slovenec« z dne 24. julija 1927.

✶ **Dr. Jože Rant,** zdravnik in zobozdravnik v Škofji Loki zopet redno ordinira pri Balantu.

✶ **Smrtna nesreča na železnici.** V noči od nedelje na pondeljek ob pol 1 se je pripetila na progi med Mariborom in Račjem smrtna železniška nesreča. Vlak je povozil 20 letnega hlapca Antona Korena, ki se je vračal pijan iz krčme domov.

✶ **Bolne žene** dosežejo z rabo naravne »Franz-Josef« grenčice neovirano, lagodno izpraznjenje črev, kar večkrat izredno dobrodejno vpliva na obolele organe. Pisatelji klasičnih učnih knjig za ženske bolezni pišejo, da so potrjeni ugodni učinki »**Franz-Josef**«-vode tudi potom njihovih raziskovanj. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in spec. trgovinah.

★ **Z nožem ga je.** V Slapu pri D. M. v Polju je prišlo v gostilni pri Jančetu do velikega pretepa med fanti. Ko so se fantje razšli, je delavec Ignac Dovjak počakal 24 letnega Alojzija Kočarja in ga krepko sunil z nožem v trebuh. Kočarja so prepeljali v bolnico, Dovjaka pa so aretirali orožniki.

★ **Avto povozil triletno deklico.** V soboto popoldne je povozil avto v Tržiču na velikem ovinku triletno Maro Zaletelovo, hčerko ključavničarja. Avto je deklico podrl na tla in ji pomečkal obe nogi. Prvo pomoč je deklici nudil tržiški zdravnik, nakar so jo prepeljali z osebnim avtom v ljubljansko bolnico, kjer pa je v nedeljo podlegla poškodbam.

★ **Nesreče.** V Žužemberku je cirkularna žaga odtrgala 23 letnemu delavcu Antonu Klančarju dva prsta na levi roki. — Pri streljanju z možnarjem je v nedeljo zvečer prišel ob vse prste na levi roki 26 letni Janez Florjančič z Visokega pri Šenčurju. — V Srednji vasi pri Kranju se je v kuhinji prevrnil lonec vrele vode na enoletno Ano Gašperšič. Vse ponesrečence je sprejela v oskrbo ljubljanska bolnica.

★ **Čudežne zdravilne uspehe** dosežete pri revmatizmu, protinu, nevralgijah (ischias), pri živčnih in ženskih boleznih, pri vapnenju žil, motenju (prebave), ostarelosti, kron. kožnih boleznih. Svoje telo okrepčate in pomladite, ako se zdravite v starodavnem, radio emanacijskem termalnem kopališču Toplice pri Novem mestu (Dolenjske Toplice) 36 do 38° C. Postaja Straža-Toplice (3 km). Sezona od 1. maja do 30. septembra. Ves modern komfort. Prospekte na zahtevo. Pošta, telegraf in telefon.

⊙ **Opozarjamo!** Opustila, oziroma preselila se je manufakturna trgovina pri Zmajskem mostu nasproti Jugoslov. tiskarne v glavni lokal A. Potokar, Vodnikov trg 2, Fabjanova hiša. Radi združitve obeh zalog se prodaja vse oblačilno blago do 10. avgusta po **skrajno znižanih cenah.**

⊙ **Kristofič-Bučar. Dospele krasne bluze.**

★ **ITO** — zobna pasta najboljša.

KUŠAKOVIČA KALODONT
najboljša pasta za zobe

★ **Vrednostne papirje** vseh vrst, pred- in povojne, tu- in inozemske, delnice, bančne zadolžnice, državna, deželna in mestna posojila, železniške prioritete, obligacije, založnice, rente, srečke itd. kupuje in plača najbolje Efekt. na banka M. Jankole, Ljubljana, Kongresni trg 9.

Ljubljana

⊙ **Zlato mašo** bo imel jutri (27. t. m.) ob 6 v trnovski cerkvi g. župnik Ivan Vrhovnik. Skromen je odklonil slovesnost in jo bo praznoval čisto tiho, zase. Gospod zlatomašnik je star 73 let, pa še čil in raven, ves mladeniški. Vedno dela in prejskuje zgodovino ljubljanskih župnij po starih listinah. Zgodovino trnovske župnije je že spisal, sedaj ima v delu šentpetrsko, ki je njegova rojstna. Bog ga ohrani čvrstega pri delu do demantne in železne!

⊙ **Cestno-policijski predpisi.** Ker se je v zadnjem času opazilo, da se avtomobilisti in motociklisti pri vožnjah ne drže striktno določil, kar ima za posledico razne nezgode in pa pritožbe od strani občinstva, opozarja policijsko ravnateljstvo posebno na sledeče: V mestu in v strnjenih krajih sploh se ne sme voziti nad 15 km na uro, na križiščih cest ne nad 6 km. Prehitra vožnja v mestu ne ogroža samo osebne varnosti, ampak vzdiguje posebno v poletnem času cele oblake prahu, katerega zanaša veter deloma v odprta stanovanja. Izpuh morajo imeti motorna vozila v strnjenih krajih zaprt, da ni ropota in smradu. Na križiščih in kjer promet zahteva, mora dati voznik sicer znamenje s hupo, prepovedano pa je vsako brezpotrebno in dolgotrajno tulenje z visokodonečimi hupami, ker tako tulenje gre občinstvu na živce in kali nočni mir. Razen tega opozarja policijsko ravnateljstvo prodajalce premoga, ki prodajajo premog od hiše do hiše in naznanijo strankam svoj prihod z žvižganjem na piščalke, da je preglasno brlizganje prepovedano, ker se je razpasla navada, da ti vozniki mnogo več in glasneje žvižgajo, kot je potrebno, vsled česar se občinstvo pritožuje. Navedene prestopke bo policijsko ravnateljstvo najstrožje kaznovalo. — **Policijska direkcija v Ljubljani.**

⊙ **Štafeta** je bila najprivlačnejša točka na vseh orlovskih prireditvah. Ljubljansko orlovsko okrožje je za zmagovalca pripravilo posebno darilo. Štafeta in obdaritev zmagovalcev bo letos v Šmarju pri Ljubljani dne 31. t. m., kjer bo nastopilo ljubljansko orlovsko okrožje.

⊙ **Ivanka Praznik,** papirna trgovina, ustanovljena 1903, je sedaj: Erjavčeva cesta 2.

⊙ **Mestna uprava, napravi red!** V nedeljo se je v mestnem kopališču na Ljubljanici zopet odigral prizor, ki kaže, da povzročitelji ne le nimajo nikake pietete do cerkvenih obredov, temveč jim manjka tudi obzirnosti do drugih kopalcev. Skupina fantalinov je inscenirala pogreb. Prvi je nosil smetišnico, za njim štirje enega kopalca, temu so sledili trije, ogrnjeni v rjuhe, zadaj pa jih je šlo več, ki so posnemali žalovalce in pogrebce. Odločno zahtevamo od magistrata, da poskrbi za to, da se taki prizori ne bodo več dogajali.

⊙ **Poskus samoumora.** V nedeljo si je prerezal na svojem stanovanju na Tržaški cesti 23 letni delavec Anton Novak žile na roki. Prepeljali so ga z rešilnim vozom v bolnico. Vzrok njegovega dejanja ni znan.

⊙ **Dva karambola.** Smolo sta imela dva kolesarja, ki sta se zaletela na Celovški cesti, naravnost — v dva stražnika, ki sta jahala na konjih. Karambol je otežilo še dejstvo, da sta bila na eni strani ceste mlekarski voziček, na drugi strani pa voz za škropljenje. Ranjer

pri karambolu ni bil nihče, razen koles, ki sta znatno poškodovani. — Neki kolesar je podrl v Hradeckega vasi Marijo Pajkovo in jo poškodoval na desni nogi, nato pa hitro izginil.

⊙ **Neznan goljuf v Ljubljani.** Te dni se je klatil po Ljubljani neznan Hrvat, star približno 34 let. Izdajal se je za trgovca Štefanoviča iz Sarajeva. V petek, dne 22. t. m. je izvabil od nekega ljubljanskega trgovca 1000 Din gotovine. Goljuf je skušal pod pretvezo, da je trgovec in da mu je zmanjkalo denarja, nabaviti si še več manufakturnega blaga, kar pa se mu ni posrečilo. Pri sebi je imel ponarejeno potrdilo, da si je nabavil vagon za prevoz blaga.

⊙ **Pretep v Sp. Šiški.** V nedeljo popoldne se je posestnik Miha iz Sp. Šiške napil in potem razgrajal pri belem dnevu po cesti in kričal vpričo otrok razne nedostojne besede. To je tako razjezilo železničarja Janeza, da je pripeljal Mihu tako gorko okrog ušes, da je Miha takoj omedlel in so ga prenesli nezavestnega domov. Miho in Janeza pa je zapisal stražnik.

⊙ **Nesreča kolesarja.** Dvajsetletni Franc Gjorgjević, kleparski pomočnik pri Lenčku in stanujoč na Selu 42, se je v nedeljo udeležil kolesarske dirke kluba »Save«. Na Tržaški cesti pred Oblakovo gostilno je hotel zaviti s ceste na hodnik, pri čemer pa mu je kolo spodrsnelo v jarek in se prelomilo. Gjorgjević je odletel s kolesa več metrov daleč in se močno potolkel po glavi. Neki avtomobilist ga je naložil na avto in ga prepeljal v bolnico.

⊙ **Tatvine.** Neki delavec je v nedeljo zvečer zaspal na Vrazovem trgu, ta čas pa mu je neznan žepar ukradel 250 Din vredno srebrno uro in verižico. — Antoniji Vidičevi z Ižanske ceste je v soboto zjutraj neznan žepar ukradel na trgu torbico s 75 Din gotovine. — V noči na nedeljo je neznan zlikovec vlomil v barako branjevke Beve na Metelkovi cesti in odnesel za 350 Din raznih jestvin.

⊙ **Družino,** ki bi hotela vzeti v službo 14-letno deklico iz poštene, a v skrajni bedi živeče družine, katero dobro poznamo, prosimo, naj to javi našemu uredništvu! Gre za čin velikega človekoljubja.

Maribor

□ **Slovesna otvoritev društvenega doma v Krčevini.** Včeraj popoldne se je slovesno otvoril društveni dom v Krčevini. Delovno katoliško prosvetno društvo je po darežljivosti lastnih članov in požrtvovalnosti prijateljev kršč. prosvete postavilo ličen dom, kjer bo sedaj moglo uspešneje napredovati krščansko prosvetno delo. — Proslave so se udeležili zelo odlični gostje kot vladika škof dr. Karlin, veliki župan dr. Schaubach, predsednik obl. odbora dr. Leskovar, poslanci SLS in številni naši somišljeniki iz mesta. Slavnost je potekla v najlepšem redu in najboljšem razpoloženju. Društvu v Krčevini pa želimo, da bi mu ta njihov društveni dom bil ognjišče, kjer bo zbiralo vse dobromisleče k pouku in zabavi.

□ **Vprašanje zgradbe carinarnice.** Včeraj predpoldne se je sestala pod predsedstvom generalnega direktorja carinarnic anketa, ki je imela nalogo, da določi in ugotovi, kje bi se imela zgraditi nova carinarnica. V komisiji so bili sledeči gg.: župan dr. Leskovar, višji žel. nadzornik Vargazon, postajenačelnik Štefin, upravitelj pošte II. Klemenčič, poslanec Žebot, zastopnika trgovskega gremija Weixl in Lenard, inženerja Leben in Boran ter upravitelj carinarnice Bogner. Komisija je ugotovila, da je prostor, kjer stoji sedaj carinarnica, neprimeren za carinarnico. Ugotovilo se je nadalje, da bi bil najboljši prostor za novo carinarnico tam, kjer stoji sedaj carinska pošta. Med poštno upravo, železniško upravo, generalno direkcijo carin in mestno občino se bo skušal v tem oziru doseči sporazum tako, da bi se od glavnega kolodvora do Scherbaumovega skladišča ob Aleksandrovi cesti postavilo novo poslopje, dolgo 100 m in več nadstropij visoko. Pogajanja se bodo prihodnji teden nadaljevala. Nameravanje tlakovanje ceste, ki vodi k stari carinarnici v Melju, se bo radi nove kombinacije opustilo in se bo rajši tlakovala glavna cesta od kolodvora proti Lajteršbergu.

□ **Prvi diplomirani optik v Sloveniji.** Na visoki šoli za optiko v Jeni je diplomiral za optika g. Erih Peteln iz Maribora, ki je s tem prvi diplomirani optik v Sloveniji.

□ **Nadzorstvo stanovanj.** Za časa počitnic odidejo cele družine iz mesta na deželo in pustijo stanovanja zaklenjena za daljšo dobo brez posebnega nadzorstva, kar izrabljajo spretni tatovi, ki se znajo kljub raznim ključavnicam vtihotapiti v zapuščeno stanovanje v izvršitev občutljivih tatvin. V zapuščenem stanovanju mirno zberejo, kar je najboljšega in odidejo. Da se po možnosti zabrani take tatvine, je odredil kr. policijski komisarijat posebne patrole, ki bodo imele nalog nadzorovati taka stanovanja. V to svrho naj vsakdo pred odhodom za daljši čas javi odhod v uradnih urah pri kriminalnem oddelku policijskega komisarijata, Slomškov trg 1, II. nadstr., soba št. 16, kjer dobi še nadaljnja navodila.

□ **Predrzna goljufija.** Tvrdka »Trgovski dom« v Mariboru je te dni izdala posebne reklamne letake, na katerih je na eni strani natisnjena podoba 10dinarskega bankovca, ki pa ima napis »Trgovski dom«, druga stran letaka pa je bela. Ker je sličnost s pravimi 10-dinar. bankovci na prvi pogled precejšnja, so to priliko naglo izkoristili nekateri goljufi. Policiji sta bila že v soboto javljena dva slučaja goljufije s temi desetaki. Neka Brigita R. iz Studencev je pri trgovcu Budefeldu menjala desetak, ki se je pozneje izkazal kot letak »Trgov. doma«. Bila sta skupaj zlepljena dva komada. Na sličen način je bila ogoljufana neka branjevka na Glavnem trgu. Ker obstoja nevarnost, da bi se ljudi še nadalje goljufalo, je policija včeraj te desetake zasegla.

□ **Pobegli kaznjenec.** V Bistrici pri Mariboru je delala skupina kaznjencev iz mariborske kaznilnice. Franc Pistotnik je porabil ugodno priliko ter pobegnil. Do sedaj ga še niso dobili.

□ **Kako si ljudje sami končajo življenje.** V nedeljo popoldne je izvršil v Slivnici pri Mariboru neki čevljar samoumor na originalen način. Preko elektr. napeljave z visoko napetostjo, ki vodi od Fale mimo Slivnice proti jugu, je vrgel kovinasto žico, katere konec je držal z rokami. Vsled na ta način nastale zveze z zemljo ga je električni tok na mestu ubil. — Ti dan za dnevom vrsteči se samoumori so nekaj strahotnega in dokazujejo bolj kot vse drugo propadanje naše dobe.

□ **Drzen vlom v stanovanje.** V soboto popoldne je bilo med 12. in 2. uro vlomljeno v stanovanje ge. dr. Osenjak v Razlagovi ulici. Okraden je bil podnajemnik, ravnatelj Glasbene Matice g. Hladek, ki se mudi sedaj na počitnicah v Sarajevu. Tat mu je odnesel vso garderobo in perilo, tako da ima več 10 tisoč Din škode.

□ **Vlomilca,** ki se je dne 18. t. m. skril pod posteljo v stanovanju učitelja R. v Gregorčičevi ulici ter pred policijo pobegnil, so sedaj že izsledili. Je komaj 21leten fant, stanujoč v Gradcu, ima pa na vesti še druge grehe. Meseca maja je vlomil v zidanico gospe Emilije Rok v Sv. Marjeti pri Ptuju, ter odnesel obleko in posteljnino. Pred par dnevi je ta plen pripeljal v Maribor ter ga že med potjo iz Ptuja skušal prodati. Ponujal je potnikom obleko in zlato ter srebrno uro, ki sta bili očividno tudi ukradeni.

Celje

Mestne davščine po novem proračunu. Ministrstvo financ je z rešenjem od 23. junija 1927 DR br. 77835-C-42 odobrilo proračun mestne občine celjske za leto 1927 v višini 4,134.372 Din izdatkov in isto toliko dohodkov ter dovolilo, da se v korist občine v teku leta 1927 pobirajo sledeče davščine: 1. veselični davek v izmeri in pod pogoji naredbe velikega župana v Mariboru z dne 3 januarja 1926 Ur. list od 9. januarja 1926, štev. 15-2. 2. davščina za ponočni obisk gostiln, kavarn in barov ter igranje s kartami v skladu z naredbo velikega župana mariborske oblasti od 3. januarja 1926, Ur. list od 9. januarja 1926, štev. 14-2. 3. davščina za prevozna sredstva v izmeri in pod pogoji, označenimi v razglasu mestnega magistrata celjskega od 17. marca 1927, štev. 5426-26. 4. kanalska pristojbina v izmeri in pogoji razglasa mestnega magistrata celjskega od 17. marca 1927, štev. 5431-26. 5. davščina na prenočišča v izmeri in s pogoji označenimi v razglasu mestnega magistrata celjskega od 17. marca 1927, št 5429-26. 6. cestna naklada v izmeri in pod pogoji naredbe velikega župana mariborske oblasti z dne 5. januarja 1926, Ur. list 18-3 iz leta 1926. 7. ministrstvo financ je z uvodoma citiranim rešenjem znižalo trošarino na vino in vinski mošt od 572% na 357% na državno užitnino; dohodke iz te postavke pa od 757.900 Din na 473.025 Din, s pripombo, da se partija proračuna A9 (pasivnih obresti) zniža od 552.490 Din na 452.490 Din in da se zniža celokupna partija proračuna A2 potrebščine za ulice, trge itd. od 1,284.600 Din na 1.136.073 Din. Mestna občina celjska ima sama odločiti, katere postavke iz te partije se bodo zmanjšale, odnosno pustile brez izvršitve. — Odbor mariborske oblasti v Mariboru je z odlokom od 14. julija 1927, opr. štev. V. 6. 1205-27 dodatno k uvodoma cit. rešenju fin. ministrstva dovolil v nadaljnje kritje odobrenih izdatkov: 1. 50% doklado za hišno najmarino, 2. 100% občinsko doklado na zemljarino, 3 150% občinsko doklado na občo pridobnino, 5. 200% doklado na rentnino, 6. 8% najemninski vinar od čiste po davčnem oblastvu ugotovljene najemnine, 7. samostojne občinske naklade, in sicer: a) na pivo po 75 par od 1 l, b) na šampanjec in fina vina v steklenicah po 25 Din od steklenice po 7 desetink litra, c) na žganje, rum, konjak in špirit po 15 Din od 1 stopnje alkohola ali 6 Din od litra, od likerjev, poslajenega žganja in jajčjega konjaka pa za 50% višjo doklado, d) trošarino na meso: od konj po 12.50 Din od komada, od govedi po 12.50 Din od komada, od telet po 7.50 Din od komada, od prašičev po 15 Din od komada, od drobnice po 2.50 Din od komada; 8. občinske takse po najvišjih postavkah zakona z dne 12. avgusta 1921, Ur. list štev. 131 ex 1922; 9. občinska davščina na prirastek vrednosti nepremičnin; 10. tržne pristojbine v sedanji izmeri; 11. vodni vinar v mestu v iznosu 12%, v okolici v iznosu 18%.

Dražba. Pri okrajnem sodišču v Celju, odd. IV. je na prodaj na javni dražbi dne 12. avgusta zemljišče vl. štev. 30 d. o. trg Vojnik, obstoječe iz hiše štev. 50 z vrtom, za izklicno ceno 100.000 Din. Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri sodišču ali pa pri dr. Rakunu.

Kamnik

Pred poškodovanjem markacij in planinskih koč ter zavetišč svari okrajno glavarstvo vse prebivalstvo in obeta za tovrstne prestopke občutno kazen. Opozarjamo tudi na tem mestu, naj vsakdo upošteva trud in stroške planinskih društev ter ne dela škode nalašč!

Letoviščarjev je v našem lepem mestu letos že precej, še več pa bi jih bilo lahko, ako bi bila stvar smotrno organizirana, kar zdaj seveda še zdaleka ni. Velika in hvaležna naloga čaka v tem oziru novi občinski svet, ki mora že za prihodnjo sezono iti korajžno na delo. Uspeh ne bo izostal in največji dobiček bodo pač imeli meščani od tega. Zato jih že vnaprej prosimo vse, da novi občinski odbor pri tem delu podpirajo.

Tržič

Katoliški dan, ki bo pri nas za kranjsko dekanijo dne 7. avgusta, se bliža. Ta teden bomo razposlali letake, spored bomo pa tudi pravočasno objavili v »Slovencu«.

Značilno. Naši socialisti so imeli od 50 podpisov na kandidatni listi kar 36 podpisov delavcev iz predilnice. Kot znano, je nosilec te liste g. H. Snoj na važnem mestu v istem obratu in mu je dodeljen še posebej stanovanjski referat. Taka pozicija nosilca liste ob volitvah pride pač prav!

Orli-skavti. Iz Krakova pri Ljubljani je prišlo v nedeljo deset mladcev, da se krepijo po skavtskih pravilih v našem gorskem zraku. G. župnik jim je z veseljem dal na razpolago prostor na znanem »Brčevem rovtu«, ki je za taborenje zares lepa točka naše okolice.

Igrišče za otroke. Naši Vincencijevi konferenci je odstopil g. tovarnar Franc Ahačič del travnika za Virjem, kjer bodo prebili otroci pod skrbnim nadzorstvom marsikatero veselo in zdravo uro.

Kočevje

Obiski. Lepo kočevsko deželo kakor vsako tako tudi letošnje leto obiskujejo tujci iz »rajha« in iz Avstrije. V njim sorodnem jezikovnem otoku se pač dobro počutijo. Tako se mudi te dni tu večja družba študentov na obisku. Odtod nemško petje, ki ga sempatja zlasti zvečer slišiš.

Tekma. V nedeljo popoldne ob 4 se je odigravala na travniku »Dijaškega doma« nogometna tekma med kočevskimi in škofjeloškimi študenti. Kot sodnik je fungiral g. Hribar. Izid 1:3 kočevskim tekmovalcem v slabo.

Poroka. V Dolenji vasi se poroči Jožef Turek, delavec v Kočevju, z Ivano Hönigman.

Stadionske srečke so dospele tudi v Kočevje. Dobe se v obeh trafikah. Le pogumno segajmo po njih.

Dopisi

Žiri. Hud naliv smo imeli v soboto, 23. t. m. Že dopoldne je padlo toliko dežja, da bi ga zadostovalo za osušeno zemljo, zvečer smo se pa bali, da pride taka poplava, kakor je bila lansko leto; kajti od 8—10 je lilo skoro neprestano. Močan sever je nosil dež kar skozi okna in strehe. Ves ta čas se je bliskalo, nekajkrat je tudi močno treščilo, vendar gorelo ni nikjer. Vihar je podrl mnogo drogov električnega daljnovoda in tudi toča, ki je padala med dežjem, je naredila nekaj škode.

Vrlnika. Sumljiv pes je preteklí teden popadel gospo Megušarjevo, soprogo ravnatelja tovarne Globus. Radi nevarnosti se je podala nemudoma v Pasterjev zavod v Celje. Sedaj se nahaja zopet doma. — Stavbno gibanje. Tudi v našem trgu so pričeli zidati hiše. Tako si sedaj grade svoje lastne stavbe v stanovanjske, ozir. obratne namene gg. Pavlovčič, Dobrovoljc in Stanovnik. — Vinotoč in gostilno je otvoril v lastni hiši na poti, ki vodi v Staje, g. Petkovšek.

Dolsko. Dne 7. avgusta bomo imeli pri nas občinske volitve. Vloženih je 6 kandidatnih list. Prvi dve sta listi SLS. Ostalih štirih list so pa nosilci sami gostilničarji. Naša občina ima štiri gostilne in ti gostilničarji imajo, oziroma so nosilci vsak svoje liste. Ti bodo torej morebiti izvoljeni, kmetje in delavci, ki se nahajajo na njihovih listah, težko da kateri. Torej bodo ti volivci, ki bodo pomagali s kroglicami tem listam, volili gostilničarje, ne pa kmete in delavce. Zato pa resno svetujemo našim kmetom in delavcem, naj vržejo kroglice v prvo in drugo skrinjico, kajti na teh listah so sami odlični zastopniki našega kmeta in delavca, ki pripadajo najmočnejši slovenski stranki, ki ima vpliv in ugled ne samo v Sloveniji, ampak tudi v Belgradu, in čije stranke načelo je izvojevati slovenskemu kmetu in delavcu popolno samoupravo in povzdigniti gospodarsko stanje Slovenije!

Lesce. (Občinske volitve na različna očala.) »Jutro« poroča: Napredna lista župana Vidica 105 glasov, 5 odbornikov. Oficijelna lista SDS 31 glasov 2 odb. SLS 42 glasov 2 odb. Socijalisti 18 glasov brez odbornika. Kmetijski list pa šteje 105 glasov za svoje! Mi pa pravimo: »Napredna« (po »Jutru«) lista župana Vidica ni bila nič napredna, ne oficielno ne neoficielno, demokratska pa le toliko, kolikor »samostojna« bero »Jutro« in »Domovino«. Samostojna pa je bila le, ko so jo pokazali okrajnemu glavarju. Pri agitaciji pa je bila čisto osebna Vidičeva. To dokazuje dolgi letak, ki so ga razposlali iz previdnosti šele dan pred volitvami vsakemu volivcu po pošti prijatelji županovi, kjer se vseskozi hvali le g. Vidic in se trikrat in debelo tiska: **lista župana Vidica.** Od samostojne stranke ni črke ne sledu, razen da demokrate titulira s »pokvarjeno gospodo«. Torej svojo skrinjico (SKS) so zatajili, pač pa naših čez 30 pridobili za županovo listo. — Socijalisti imajo 25 volivcev, pa jih je lastno listo volilo le 18. Ker je bil količnik 20, so jim odrekli odbornika in ga dali demokratom, ki so imeli ostanek 11. Seveda so se socijalisti priložili in bodo dobili svojega odbornika, ker bo najbrže 18 več kot 11. Le čudno, da jutrovci svojim velikim prijateljem (pred volitvami) niso zlepa privoščili odbornika, ampak sami pobrali dva na 31 glasov, prijateljem pa pustili pot — tožbe.

Veličasten pogreb romunskega kralja Ferdinanda.

NAVZOČIH JE BILO 50.000 LJUDI. — KRALJ ALEKSANDER IN KRALJICA MARIJA PRI POGREBU.

Bukarešt, 25. jul. Včeraj se je na veličasten način izvršil pogreb kralja Ferdinanda. Vsa Ramunija se je vdeleževala žalne svečanosti in pokazala, kako globoko ljubezen in spoštovanje je užival pokojni kralj.

Na vse zgodaj so se začeli po ulicah zbirati ljudje. Raz hiše so plapolale črne zastave, v izložbah so bile kraljeve slike odnosno kipi med zelenjem in črnino. Na celem potu od gradu Cotroceni do severnega kolodvora je vojaštvo tvorilo špalir, za njim je valovala množica do pol milijona ljudi. Bila je nepopisna gnječa in vročina, tako da se je mnogo žensk onesvestilo.

Ob 9 dopoldne je sprevod krenil iz Cotrocena, kar je naznanil 101 strel iz topa.

Razpored sprevoda.

Kot prvi je korakal prefekt policije, za njim škadron kraljeve garde na konjih. Nato je sledila duhovščina z vsemi škofi in metropoliti vseh veroizpovedi v Romuniji. Dalje so šli vojni invalidi in odlikovanci vojnega križa, veterani in zastopniki vojnih organizacij. Po daljšem presledku so sledile zastave vseh romunskih polkov, za njimi glavni poveljnik romunske armade v svetovni vojni, ki je na dragoceni blazini nosil kraljevo krono. Ob njegovi strani sta korakala dva armadna generala z maršalsko palico. Nato je prišla krsta s kraljevim truplom, ki jo je na lafeti vozilo šest konj; ob obeh straneh so korakali generali iz svetovne vojne, za krsto ministri s kraljevimi redovi in predsedniki senata, poslanske zbornice in kasacijskega sodišča.

Nato so sledili **jugoslovanski kralj Aleksander,** princ Nikolaj, oba kraljeva nečaka, Hohenzollern in Sigmaringen ter Hohenlohe, za njimi regentski svet.

Potem so korakali vsi bivši vladni načelniki, vodja kmetske stranke Maniu, bivši ministri in predsedniki senata in zbornice, diplomatski zbor, poslanci in senatorji.

Sprevod je trajal celi dve uri. Vojaške godbe so svirale kraljevo in narodno himno. Na množico je napravljal sprevod globok vtis, ženske so ihtele a na vseh obrazih se je opažala globoka bol.

Na poti v Curtea de Arges.

Na kolodvor je dospel sprevod ob pol 12. Ženski člani kraljeve hiše so se iz Cotrocena peljali naravnost na kolodvor z avtomobilom. Na kolodvoru so čakali pripravljeni štirje posebni vlaki, da prepeljejo krsto in spremstvo v 150 km oddaljeno staro romunsko prestolnico Curtea de Arges. Prvi vlak je zasedla duhovščina, drugi člani vlade, razne delegacije in poročevalci, tretji diplomatski zbor, vojaška zastopstva, med temi zastopstvo 25. jugoslovanskega polka.

Četrti vlak, ves v črnini je vozil kraljevo krsto in člane kraljeve hiše, jugoslovanskega kralja, vladnega predsednika Bratiana, notranjega ministra Duco in vse člane civilne in vojne kraljeve družine.

Ob celi progi so stale množice, da izkažejo kralju zadnjo čast. Iz vseh hiš so visele črne zastave.

Na zadnjem cilju.

Malo mestece Curtea de Arges je na veličasten način sprejelo svojega mrtvega kralja. Bilo je vse ovito v črnino. Množice so se zgrnile vanj iz cele Romunije.

Prvi vlak je dospel ob 2 in 15 min., zadnji s kraljevo krsto ob 4. Ko je dospel kraljev vlak, je godba zasvirala himno, topovi so izstrelili 101 strel, a duhovščina je pela obredne molitve.

Krsto so dvignili z voza častniki kraljeve vojne pisarne in jo prenesli v črno zagrnjen salon; ob levi strani sta nosila krsto kralj Aleksander in princ Nikolaj. Iz salona so nesli krsto na lafeto, v katero je bilo vpreženih šest konj. Sprevod je krenil proti 3 km oddaljenemu samostanu, ki hrani kraljevo grobnico. Samostan je bil sezidal l. 1517. vojvoda Neagova Pobožni, a obnovil ga je kralj Karol I. l. 1886.

Na celi poti do samostana je vojaštvo tvorilo špalir. Spredaj so bile zastave vseh romunskih polkov, ki so se poklonile mrtvemu kralju. Ob vhodu na samostansko dvorišče je bil postavljen lok iz polkovnih zastav romunske vojske. Na dvorišču je bil pod črnim baldahinom prirejen oder, na katerega so položili kraljevo krsto. Oder so obstopili člani kraljeve hiše, a nad odrom so škofje ob asistenci nad 100 duhovnikov opravili mrtvaško službo božjo. Nato so pevci zapeli »Vječnaja pamjet«. Tu je jugoslovanska kraljica Marija glasno zajokala, kar se je vseh navzočih silno dojmilo.

Častniki, kralj Aleksander in princ Nikolaj so dvignili krsto in jo prenesli v samostan, kamor so sledili samo člani kraljeve družine, generali in člani vlade. Krsto so položili na levo stran groba kralja Karola I. in kraljice Elizabete (Carmen Silve). Po vseh mestih Romunije in na vojnih ladjah so zagrmeli topovi 101krat v zadnji pozdrav kralju, a po cerkvah so zazvonili zvonovi. Člani kraljeve družine so po kratki molitvi zapustili grobnico in se z vlakom odpeljali v Bukarešt. Kraljica Marija je bila tako zastrta v črnino, da se ji obraz sploh ni videl.

Za kraljevo družino so se z naslednjimi vlaki odpeljali tudi ostali udeleženci pogreba.

Na končnoveljavno mesto v grobnici polože kralja šele čez nekaj dni.

Katedrala iz 16. stoletja v Curtea de Arges v Romuniji, kjer so v nedeljo pokopali kralja Ferdinanda.

Žalna seja romunskega parlamenta.

ZASEDBA PRESTOLA JE KONČNOVELJAVNA. — NARODNA KMETSKA STRANKA ZA PRINCA KARLA.

v **Bukarešt**, 25. jul. (Izv.) Danes popoldne ob pol 3. se je sestal parlament na žalno sejo. Zbornica je bila polnoštevilno zasedena, vse galerije so bile nabito polne. Vsi navzoči so prisostvovali seji v črnih oblekah. Prvi je govoril ministrski predsednik B r a t i a n u in rekel, da vsa Romunija še vedno stoji pod vtisom kraljeve smrti. Kralj Ferdinand ima neminljive zasluge, da je izvedel združitev Romunije. Danes še ni mogoče zadostno prece, niti njegovih zaslug. Vse njegovo delovanje je bilo posvečeno domovini in blaginji ljudstva. Kralj Ferdinad je utrdil romunsko državo, končnoveljavno pa bo izvedel konsolidacijo njegov naslednik Mihael I. Pri imenovanju imena mladega kralja je zbornica živahno aplavdirala in vzklikala novemu kralju. Bratianu je dalje poudaril, da je sedaj zasedba prestola po Mihaelu I. končnoveljavna in da se tu ne da spremeniti več ničesar. Sledile so ponovno navdušene ovacije novemu kralju.

Govor Bratianuja so vsi napeto poslušali, na kar je sledil govor voditelja narodne kmečke stranke Maniua. Ta se je spominjal zaslug pokojnega kralja Ferdinanda, na kar je prešel na politična vprašanja. Rekel je, da želi narodna kmečka stranka, da bi v Romuniji vladala pravičnost, svoboda in zakonitost. Prenehati se morajo nasilja, ki so jih izvajale vse dosedanje vlade. Rekel je dalje tudi, da narodna kmečka stranka ni zadovoljna s sedanjim regentskim svetom in poudaril, da sedanje stanje ni izraz splošne ljudske volje. Narodna kmetska stranka zahteva, da izvajajo kraljevsko oblast oni, za katere se bo po svobodni odločitvi izreklo ljudstvo in ki bodo dali garancijo, da bodo izpolnili vse upravičene zahteve dežele. Narodna kmetska stranka zahteva, da se takoj razpusti parlament, ki ne odgovarja pravemu razpoloženju ljudstva in da se razpišejo nove volitve, pri katerih bo ljudstvo svobodneje izražalo svojo voljo brez pritiska. V Romuniji je treba z vsemi sredstvi preprečiti izvrševanje starih metod, ki v tem času ogrožajo obstoj države. Maniu je zahteval, da se vprašanje zasedbe prestola ponovno načne. Za Maniuom sta govorila še zastopnika nemške in madjarske narodne manjšine in dr. Lupu, ki je slavil zasluge pokojnega kralja in izrazil svojo udanost novemu kralju. Za njim je govoril še en zastopnik vladne večine. Nato se je oglasil k besedi zopet Bratianu, ki je zavrnil izvajanja zastopnika narodne kmečke stranke, češ, da so v nasprotju z resničnim mišljenjem ljudstva. Ako ne bi bil izzvan, ne bi govoril o tej stvari, tako pa moram poudariti, da je sedanja poslanska zbornica izraz prave ljudske volje in da je ne bodo zlomile nikake osebne ambicije. Ko je končal, je pobral svoje spise in zapustil dvorano. Predsednik je nato sejo zaključil in napovedal prihodnjo sejo za jutri dopoldne.

Popoldne ob 5. se je sestal na sejo senat, kjer sta isto tako govorila zopet Bratianu in pa zastopnik narodne kmečke stranke. Oba sta ponovila izjave, kakor na seji poslanske zbornice. V senatu je govoril tudi general Averescu.

v **Bukarešta**, 25. jul. (Izv.) Danes dopoldne ob 10 se je vršila seja ministrskega sveta pod predsedstvom prestolonaslednika Nikolaja in članov regentskega sveta. Obravnavali so formalitete glede prenosa kraljevske oblasti na regentski svet. Sklenili so, da bosta vse dekrete podpisala dva člana regentskega sveta. Prvi zakonski načrt je bil danes že podpisan.

Romunska delegacija pri princu Karlu.

v **Pariz**, 25. julija. (Izv.) Vse pariško časopisje obširno razpravlja o posetu posebne romunske delegacije pri princu Karlu. Delegacija je prispela iz Bukarešte v Pariz v nedeljo in bila sprejeta na stanovanju princa Karla. O namenih te delegacije ni znanega ničesar. Pozornost je vzbudilo, da je Karel prisostvoval samo dopoldanski žalni službi božji za pokojnim kraljem, na kateri so bili zbrani doplomatje, pri dopoldanskem sprejemanju na romunskem poslaništvu pa ni bil navzoč. Romunsko poslaništvo opravičuje njegov izostanek s tem, da je preveč potrt radi kraljeve smrti. Princ je še vedno doma in ne sprejema nikogar. Samo včeraj je sprejel romunsko delegacijo na svojem domu. Pariško časopisje splošno izraža prepričanje, da princ Karel ne bo začel nikake akcije, dokler ne bodo popolnoma končane pogrebne svečanosti za kraljem Ferdinandom.

v **Pariz**, 25. julija. (Izv.) Proti vsem vestem o princu Karolu se zatrjuje, da je princ še vedno v Parizu. Nahaja se še vedno v svoji privatni vili v Neulliyu, kjer živi popolnoma zase in ne sprejema nikakih obiskov. Zatem, ko je bila pri njem včeraj popoldne delegacija iz Bukarešte, še ni sprejel nikogar. Iz njegove okolice prihajajo poročila, da dobiva princ številne izraze simpatij od članov romunskih inozemskih kolonij, kjer ga povsod nazivajo kot romunskega kralja.

———

Grad Peles v Romuniji, kjer je umrl kralj Ferdinand.

Ruski odgovor Poljski.

v **Varšava**, 25. julija. (Izv.) Ruska vlada bo zahtevala od Poljske, da razpusti vse ruske emigrantske organizacije in izžene veliko posameznikov iz države. Zahteva Rusije bo sestavljena v mirnem tonu, ker hoče Rusija po izjavah zunanjepolitičnih krogov pokazati dobro voljo za ureditev odnošajev med Poljsko in Rusijo.

Pasivnost angleške trgovinske bilance.

v **London**, 25. julija. (Izv.) Pri tretji razpravi o proračunu trgovinskega ministrstva je trgovinski minister obširno poročal o stanju angleške trgovine. Iz njegovega govora je razvidno, da so težke posledice, ki jih je povzročil rudarski štrajk in pa splošna stavka v prejšnjem letu, že skoro popolnoma popravljene. Večji razvoj angleškega eksporta zabranjuje močna pasivnost angleške trgovinske bilance. Angleškim tovarnarjem je nasvetoval, da bolj upoštevajo želje angleških kupcev, kar bo že samo na sebi povečalo izvoz. Horn je rekel, da je vedno večja pasivnost angleške trgovinske bilance ravno zato tako vznemirljiva, ker se racionalno ne uporablja na razpolago stoječi kapital.

KRALJ FUAD.

v **Pariz**, 25. julija. (Izv.) Egiptovski kralj Fuad pride jutri popoldne v Pariz. Tu bo ostal incognito en teden, nakar odpotuje v Rim, kjer bo obiskal italijanskega kralja. Njegov oficielni sprejem v Parizu se bo vršil šele po povratku iz Rima in Italije. Najbrže se bo vrnil v Pariz koncem avgusta.

GLADOVNA STAVKA.

v **Newyork**, 25. julija. (Izv.) Saccho in Nanzeki sta pred devetimi dnevi stopila v gladovno stavko. Saccho še vedno odklanja vsako hrano, Nanzetti pa je v nedeljo s stavko prenehal.

Zastopniki avstrijske vlade pri pogrebu policijskih stražnikov, padlih ob zadnji revoluciji.

Strašen orkan v Zgornji Italiji in Primorju.

v **Milan**, 25. julija. (Izv.) Radi prekinjenih telefonskih in brzojavnih zvez so prispela poročila o vremenski katastrofi v Cremoni zelo pozno. Orkan je v soboto zvečer poškodoval predvsem škofijsko semenišče. Ravno tako sta tudi močno poškodovnai cerkvi San Siro in San Sepolcro, pri kateri se je udrla streha. Popolnoma porušeno je poslopje neke mlinske družbe ;žito in stroji so se izgubili. Nekega otroka, ki je hotel zapreti okno, je vihar dvignil in odnesel na bližnje polje. Otrok je k sreči ostal nepoškodovan. Neko prodajalko časopisov je valil vihar s kioskom vred po trgu. Vihar je zahteval dosedaj šest smrtnih žrtev. Uničeni so tudi vsi poljski pridelki v okolici.

v **Benetke**, 25. julija. (Izv.) Sobotni vihar je povzročil v mestu veliko škodo. Odkritih je več poslopij. Dimniki bolnišnice so se zvrnili na ostale dele poslopja. Pri tem so bili ubiti štirje delavci. Vihar je zalotil neko 75 let staro Angležinjo in sicer na vožnji po morju. Veslar in Angležinja sta oba utonila.

Opustošenja v Brdih.

v **Trst**, 25. julija. (Izv.) Radi silnega viharja, ki je začel divjati v soboto zvečer okoli 9. ure, so se vse zveze med Gorico in Trstom prekinile. Tako ni bilo mogoče dobiti poročila z Goriškega. Najbolj je divjal vihar v Brdih, kjer je ruval drevesa in odkrival hiše. Škoda v vinogradih je ogromna. Vendar je nevihta prinesla s seboj tudi toliko pričakovani dež. V Trstu je odtrgal vihar v pristanišču štiri ladje. Smrtnih žrtev tu ni bilo. Večjo škodo pa je povzročil vihar v Isoli, kjer je odkril dve vili in poškodoval več drugih poslopij. Posebno so mnogo trpeli olivni nasadi. Globlje v Istri pa ni bilo nič dežja.

Finančna podpora Avstriji.

v **London**, 25. jul. (Izv.) Nek tukajšnji diplomat je izjavil časnikarjem z ozirom na prošnjo Avstrije za novo finančno podporo, da veže dolžnost podpirati Avstrijo one države, ki se protivijo priključitvi Avstrije k Nemčiji. V vprašanju priključtve stoji Anglija na stališču, da je skrajno neumestno razpravljati o tem in da se bo tekom časa priključitev gotovo izvršila. Ne Anglija, temveč Francija in druge države, ki nasprotujejo priključitvi, so dolžne finančno pomagati Avstriji. Z Avstrijo morajo sosedne države skleniti nove carinske pogodbe, ki bodo omogočile Avstriji svobodnejši razmah.

GOSPODARSKA POGAJANJA MED JUGOSLAVIJO IN NEMČIJO.

v **Berlin**, 25. julija. (Izv.) Gospodarska pogajanja med Nemčijo in Jugoslavijo potekajo ugodno. Da se je lažje dosegel sporazum, so se pogajanja omejila samo na posamezne vrste izvoznih in uvoznih predmetov. Pričakovati je zaključitve pogajanj v najkrajšem času.

NOVI KAZENSKI ZAKON V AVSTRIJI.

v **Dunaj**, 25. julija. (Izv.) Po skupnem sodelovanju med avstrijskimi in rajhovskimi pravniki izdelani novi načrt kazenskega zakona, ki je bil predložen nemškemu državnemu zboru, bo jutri predložen na seji avstrijskega parlamenta. Minister Dinghofer je prekinil svoj dopust, da bo osebno prevzel referat o tem zakonskem načrtu.

VELIKA RUDNIŠKA NESREČA.

v **Gelsen Kirchen**, 25. julija. (Izv.) V rovu »Avgusta Viktorija« v Hülfu se je vsled udora vode porušilo nad 200 metrov rovov. V tem času je bilo tam 30 delavcev, od katerih je pet ubitih. Prošlo noč je delalo 1000 delavcev, da bi odkopali trupla, toda zaman. Vsa grozna nesreča se da razvideti šele danes, škoda je ogromna in jo cenijo na preko 20 milijonov zlatih mark.

NESREČE.

v **Pariz**, 25. jul. (Izv.) V bližini Vevera je zadel na nekem železniškem prehodu vlak v osebni avtomobil, katerega je popolnoma razbil. Štiri osebe so bile na mestu mrtve, drugi so se močno poškodovali.

v **London**, 25. jul. (Izv.) Pri trčenju omnibusa in cestne železnice v vzhodnem delu mesta je bilo 20 oseb ranjenih, med njimi so bile tri težko ranjene.

To in ono

BAJNI ZASLUŽEK.

Dirigent Paul Whitman, vodja znanega jazz-banda v Newyorku, bo priredil več koncertov po vsej Uniji. Potovanje bo trajalo tri mesece. Za ta nastop je prejel mojster 528.000 dolarjev. Seveda bo nekaj odštel tudi četvorici zamorcev, ki so ustvarili slavo njegove godbe.

SRP ZOPER KLADIVO.

Srp in kladivo sta znak kmečko-delavske sovjetske zajednice. Toda moskovska »Pravda« piše o nevarnem pokretu z geslom »Srp zoper kladivo«. Kmečki fantje, absolventi domačih šol, bi radi študirali naprej. Oblasti pa jih pošiljajo nazaj z nasvetom, naj dvignejo domače poljedelstvo. — Vsi vendar ne moremo biti agronomi, — godrnjajo kmetje — saj potrebujemo tudi elektrotehnike, rdeče častnike itd. Zakaj pa si ne smemo izbrati poljubnega poklica? — Oblasti so zaplenile več letakov struje »Srp zoper kladivo«, ki izvirajo iz Gorske kmetijske šole blizu Smolenska, in so razširjeni po vsej Rusiji. V oglasu se bere: »Nas kmetov je 90 odstotkov, delavci pa tvorijo komaj en odstotek prebivalstva. Delavcev bi sploh ne bilo, če ne bi letno pomnožili kmetje njih vrste. Zakaj pa bi bile potem vse tehniške službe le za delavske otroke? Stara gospoda je šla in nočemo nobene nove.« »Pravda« zahteva odločno pobijanje tega nevarnega pokreta.

* * *

+ **Rabindranath Tagore obišče Rusijo.** Petrograjski učenjak Ščebackij je prejel od Rabindranatha Tagoreja pismo, v katerem mu naznanja, da namerava meseca septembra t. l. obiskati Rusijo, da se na lastne oči prepriča o kulturnem življenju in znanstvenem delu v današnji Rusiji.

+ **Propadanje petrograjskih pokopališč.** Predsednik komisije za proučavanje pokopališč in grobov, V. M. Fedorov, je predložil petrograjski ali po novem ljeningrajski občini poročilo o stanju tamkajšnjih pokopališč. Poročilo ugotavlja, da pokopališča zaradi slabega nadzorstva hitro propadajo. Ljudje plenijo grobove in odnašajo s spomenikov kipe in kovinske dele.

+ **Filozofski kongres na Poljskem.** Od 23. do 28. septembra t. l. se bo vršil v Varšavi II. filozofski kongres, katerega se bodo udeležili tudi inozemski znanstveniki. Delo kongresa je razdeljno v pet odsekov. Napovedana so predavanja odličnih poljskih in inozemskih strokovnjakov.

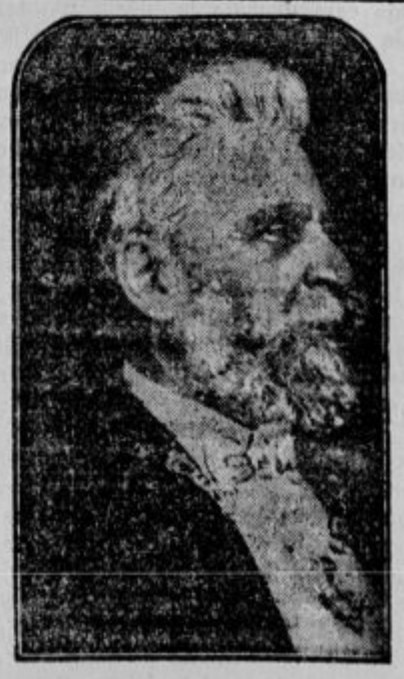

Romunski ministrski predsednik Bratianu.

Gospodarstvo

Nadalnje nazadovanje izvoza.

V prvi polovici 1927 smo izvozili za 935 milijonov dinarjev manj kakor v prvi polovici lani

V mesecu juniju t. l. je znašal izvoz iz naše države 340.578 ton v vrednosti 471 milijonov dinarjev ali v zlatu 43 milijonov dinarjev napram 402.321 tonam vrednosti 612.2 milijona dinarjev ali v zlatu 55.8 milijonov dinarjev v juniju lani. V primeri z junijem lani je torej izvoz padel po količini za 15.3%, po vrednosti pa celo za 22.9%! Tudi napram maju t. l. je naš izvoz znatno padel: po količini za 11.5%, po vrednosti pa za 11%. To nazadovanje izvoza je pripisovati v prvi vrsti malemu izvozu pšenice, posebno pa koruze v primeri z lanskim letom. Kakor tudi letos vse kaže, imamo računati z malim izvozom teh produktov in zato bo naša trg. bilanca pasivna, pri čemur je treba upoštevati, da je zato naša plačilna bilanca radi dotoka tujega kapitala aktivna.

Glavni predmeti izvoza v juniju t l. so bili: stavbni les 119.172 ton za 93.1 milijon dinarjev, jajca 2389 ton za 42.6, svinje 29.984 komadov za 36.9, govedo 8224 glav 24.3, baker sirov 1002 toni 19, pšenica 5641 ton za 17.5, sveže meso 970 ton za 14.7, drobnica 106.649 komadov za 14.4, koruza 6507 ton za 12.4 in hrastovi žel. pragovi 210.385 komadov za 11.1 milijon dinarjev.

Skupno je znašal naš izvoz v prvih 6 mesecil t. l. 2,134.944 ton za 3005.8 milijonov dinarjev ali v zlatu 274.5 milijonov dinarjev napram 2,616.625 tonam za 3938.4 milijone dinarjev ali v zlatu 359.4 milijone dinarjev v prvih 6 mesecih lani. Izvoz je torej nazadoval: po količini za 18.4% po vrednosti za 23.6%.

V posameznih mesecih letos je bil izvoz sledeči:

		vrednost v mil. Din	
	tonaža	pap.	zl.
povprečno 1926 . . .	407.060	651.5	59.5
januar	314.512	483.8	44.2
februar	321.628	455.4	41.6
marec	425.865	608.4	55.6
april	352.375	467.9	42.7
maj	379.986	519.3	47.4
junij	340.578	471.0	43.0

* * *

Lesno gospodarstvo Slovenije v tujem mnenju. Zadnja številka »Internazionaler Holzmarkt« z dne 23. t. m. prinaša o slovenskem lesnem gospodarstvu večjo razpravo svojega dr. V. (Varga), sotrudnika, ki se je mudil pred nedavnim dalj časa v Ljubljani. V uvodu omenja posebno vlogo Slovenije v jugoslovanskem lesnem gospodarstvu in ugotavlja, da je splošni položaj slov. lesnega gospodarstva v celem zadovoljiv kljub raznim težkočam in nedostatkom. Slovensko lesno gospodarstvo je utrpelo velike izgube radi poplav in poloma Slavenske banke. Žage so v polnem obratu, blago se lahko in ugodno proda. Uvoz gre največ v Italijo in skozi Italijo. Avstrijska konkurenca je zelo močna. Izvažajo se iz Slovenije trami vseh dimenzij, bordonali na Sušak in Reko za Španijo; hrastovi in bukovi pragovi gredo v vse evropske države, ki imajo iste dimenzije kakor mi. Velika bodočnost čaka slovenski trdi les. Parjena bukovina dela konkurenco in sicer prav uspešno slavonski hrastovini, seveda bi bilo še boljše, če bi se tudi obdelava izboljšala. Naše blago je znatno ceneje kakor slavonsko. (O bodočnosti naše bukovine smo že pisali v »Tržnem poročilu« pred 14 dnevi. Op. ur.) Brzojavne drogove — vsako količino kupuje Italija. Za jamski les so se dale doseči višje cene, ker se zanja zanima severna Afrika, tudi na domačem trgu. Povišanje tarif. železn. tarifa bi moglo kvarno delovati na lesno gospodarstvo. Na koncu članka prinaša tudi tečajnico ljubljanske borze.

Iz tega je razvidno, da se inozemstvo vedno bolj zanima za slovenski lesni trg; kakor smo že neštetokrat pisali, je bodočnost slovenskega trga le v boljši obdelavi lesa, ki se je zadnje čase izboljšala in zato postala bolj zmožna konkurence na svetovnih tržiščih. Zato je tudi zanimanje za naš les večje in bo rastlo sorazmerno z obdelavo lesa. Našim producentom to zopet polagamo na srce.

Gospodarstvo Vojvodine v l. 1926. Po vzgledu drugih zbornic je izdala letos prvikrat tudi novosadska trgovsko-industrijska in obrtna zbornica obsežno in zanimivo knjigo — svoje poslovno poročilo: »Gospodarstvo Vojvodine v letu 1926«. — Najprej podaja splošni pregled gospodarstva, potem sliko o stanju gospodarstva na zborničnem področju. Nadalje imamo v knjigi zanimive podatke o hmelju, konoplji, sladkorni pesi ter papriki in statistične podatke o rečnem prometu. Na koncu so podatki o delu zbornice, njeni upravi itd. — Poročilo je prav dobro in po tehtnosti vsebine ne zaostaja za poročili drugih zbornic, ki so po obsegu večja.

Licitacijo za hrastove železniške pragove razpisuje za 1. september Uprava smodnišnice v Kamniku.

Borza

Dne 25. julija.

DENAR.

Na današnji borzi so bili kurzi neizpremenjeni. Trst je notiral zaklj. 309, vendar pa je bil v tej devizi promet slab. Narodna banka je intervenirala skoro v vseh devizah — razen Newyorka in Trsta, ker je privatna ponudba majhna. Največ je bilo prometa v devizah: Curih, Praga in London. Skupno je bil promet približno enak povprečnemu prometu pret. tedna. Na mednarodnem deviznem trgu ni izpremememb.

Ljubljana. (V oklepajih zaključki.) Devize: Amsterdam 22.82 bl., Berlin 13.51—13.54 (13.525), Budimpešta 9.93 bl., Curih 10.935 do 10.965 (10.95), Dunaj 7.995—8.025 (8.01), London 275.80—276.60 (276.20), Newyork 56.70—56.90 (56.80), Praga 168.20—169 (168.60), Trst 308—310 (309).

Zagreb. Amsterdam 22.78—22.84. Pešta 9.93 d., Berlin 13.51—13.54, Italija 307.785—308.785, London 275.80—276.60, Newyork 56.70—56.90, Pariz 222—224, Praga 168.20—169, Dunaj 7.995 do 8.025, Curih 10.935—10.965.

Curih. Belgrad 9.1375 (bl.), Pešta 90.40, Berlin 123.51, Italija 28.22, London 25.205, Newyork 519.25, Pariz 20.32, Praga 15.38, Dunaj 73.10, Bukarešt 3.14, Sofija 3.75, Varšava 58, Madrid 88.60 bl.

Trst. Belgrad 32.25—32.35, Curih 355.70 do 357.70, London 89.20—89.35, Newyork 18.35 do 18.42, Pariz 71.90—72.10, Dunaj 253.50—263.50, Albanija 355—358.

Dunaj. Devize: Belgrad 12.49, Kodanj 189.90, London 34.39, Milan 38.6150, Newyork 710.45, Pariz 27.80, Varšava 79.35. — Valute: dolarji 710.45, angleški funt 3449, francoski frank 28, lira 38.90 dinar 12.35, češkoslov. krona 21.07.

Praga. Devize: lira 164.59, Zagreb 159.30, Pariz 132.30, London 163, Newyork 33.80.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Ljubljana. 7% invest. posoj. 84 den., vojna odškodnina 343 den., Celjska 198—199, Ljublj. kreditna 147—150, Merkantilna 90 bl., Prištediona 850 den., Kred. zavod 160 den., Stavbna 55 den., Šešir 104 den.

Zagreb: 7 inv. posoj. 84.50—85.50, agrari 50—50.25, vojna odškodnina prompt 343—343.50, ult. avg. 345—345.50, sept. 347—347.50, Hrv. esk. 94—95, Kred. 92—94, Hipobanka 56, Jugobanka 90, Prištediona zaklj. 850, Ljublj. kreditna 147—155, Nar. banka 4.720—4.725, zaklj. 4.715, Šećerana zaklj. 475, Cutmann 230—240, Slavex 100, Slavonija 16—17, Trbovlje 450—470, Vevče 135—140, Danica 145, Drava zaklj. 510—515.

Dunaj. Don.-savska-jadr. 77.50, Živno 95.25, Alpine 40, Greinitz 7, Kranjska industrijska 44, Trbovlje 55.75, Hrv. esk. 11.50, Leykam 11.95, Avstrijske tvornice za dušik 34, Mundus 169, Slavonija 190.

Trst: Adria 165, Assicurazioni generali 3.545, Cosulich 163.50, Trž. Lloyd 735, Riunione adriatica di sicurta A. B. 1810, Split cement 180, Dalmatia 115, Oceania 105 Tripcovich 250.

BLAGO:

Ljubljana. Les: Tendenca je živahnejša; promet: 4 vag. testonov, 2 vag. drv in 10 vag. oglja. Testoni monte fko vag. Sušak 500—500, zaklj. 500, drva bukova suha fko vag. meja zaklj. 22, oglje sko vag. meja zaklj. 100. — Dež. pridelki: kurzi neizpremenjeni; tendenca je nadalje čvrsta; paključkov ni bilo.

Novi Sad Pšenica 70—78 kg. 297.50—300, ječmen sremski 67—68 240.5—250.5, oves sremski 190 do 195, Koruza bačka 192.50—194, bela franko vagon Sisak 220. Moka »0« 440—450, »2« 420.50 do 422.50, »5« 373.50—380.50, »6« in pol 330—340.

Sport

Hazena SK Ilirija Ljubljana igra v Zlinu v torek 26. julija popoldne proti SK Bata.

MEDNARODNI TENIŠKI TURNIR NA BLEDU.

V dnevih 29., 30. in 31. julija se vrši na igriščih pri Zdraviliškem domu mednarodni teniški turnir. Prijave sprejema do 28. t. m. g. Pavle Stanojević, Bled. Spored je sledeči: 1. Dame — posamezno, 2. gospodje — posamezno, 3. dame v dvoje, 4. gospodje v dvoje, 5. dame in gospodje v dvoje in 6. juniorji. Vplačati je za posamezne partije 50 Din, juniorji 30 Din za osebo. Za nagrade se bodo dajale plakete.

KOLESARSKE DIRKE »SAVA«.

Vršile so se v nedeljo ob lepem vremenu ob ogromnem navalu občinstva. — Glavna dirka na lepi progi Vič—Planina in obratno: Prvi je prišel Dolenc Ignac, 2 uri, 54 minut, 10 sekund, drugi Breznik Dušan, tretji Stepančič Stanko, četrti Abulnar Franc, peti Turk Alojzij. — Dirka novincev 10 km: Prvi Anžič Pavel, 17 min. 4 sek., drugi Dovč Ivan, tretji Škoda Franc, četrti Pavlič Viktor, peti Plavc Vilko. — Damska dirka 4 km: prva Stebničar Anica, druga Krmec Francka, tretja Šulin Kati. — Invalidska dirka 4 km: Prvi Rozman Ivan, drugi Preša Franc, tretji Veretik Ivan, četrti Ivan Vodiškar. — Seniorska dirka 4 km od 45 let naprej: Prvi Štepic Josip, drugi Leskovec Josip, tretji Milavec Jernej, četrti Vodiškar Ivan. — Seniorska dirka 4 km do 45 let: Prvi Lakovič Franc, drugi Hlasnek Štefan, tretji Grudnik Rudolf. — Zanimiva je bila zvezna dirka na 20 km, katere se je udeležilo nad 30 dirkačev. V zelo hitrem tempu je privozilo skozi cilj skupno 10 dirkačev. Prvi je došel Šmitek Ervin (Sava) v 37 minutub, 15 sek., drugi Veretik Alojz (Zarja), tretji Smrekar Pavel (Ljubljanica), četrti Malavašič Franc (Vrhnika), peti Dominik Lamberger (Ljubljanica), šesti Jesenovec Slavo (Vrhnika), sedmi Šušteršič Franc (Ljubljanica). Med dirko je bilo več defektov, ker je neki zlikovec po cesti natrosil več kg čevljarskih žebljev. Vsa prireditev je bila dobro organizirana in je končala z lepim uspehom. Pri srečkanju so bile izžrebane štev. 1. 2453. 2. 337. 3. 2513. 4. 3994. 5. 699, 6. 492, 7. 1918. 8. 1049. 9. 2905. 10. 1558. Dobitki se dobijo v društveni pisarni Karlovska cesta 4.

NOGOMET

Tekme za prehodni pokal JNS-a.

V nedeljo so se pričele tekme med reprezentančnimi moštvi sedmih podzvez Jugoslovanske nogometne zveze za zlati prehodni pokal zveze. V Belgradu sta igrali reprezentanci Belgrada in Sarajeva; zmagal je Belgrad v visokem razmerju 8:2; sarajevski team ni bil enakovreden protivnik izvrstno vigranim Belgrajčanom. V Osijeku sta se srečala Zagreb in Osijek. Kakor je bilo pričakovati, je zmagal Zagreb, in sicer s 5:2 Pripomniti treba, da je nudil Osijek trši odpor kot kaže rezultat. V Zagrebu bi morala igrati Subotica in Split. Do te tekme pa ni prišlo, ker je Split zahteval, da se mora igrati v Splitu. Ko je JNS to zahtevo iz financijelnih vzrokov odklonil, je Split odpovedal sodelovanje. Po pravilniku je Split to tekmo zgubil par forait z 0:3.

V II. kolu igra Ljubljana in trije zmagovalci pretekle nedelje: Belgrad, Zagreb in Subotica. Ljubljanskemu moštvu je določil žreb za nasprotnika Belgrad, Zagreb igra s Subotico. Tekma Ljubljana:Belgrad se bo vršila v Belgradu; v Ljubljani bi bila tekma radi majhnega zanimanja publike visoko deficitna. Prvotno je bilo določeno II. kolo na 31. t. m. Ker pa se vrši ta dan v Belgradu meddržavna tekma Jugoslavija:Češkoslovaška, je verjetno, da se bo odigralo II. kolo šele 7. avgusta.

Sestava ljubljanskega moštva za nastop proti Belgradu do sedaj še ni določena. Podzveza ima izbirati med igralci Ilirije in Primorja po odlični igri mariborskega teama preteklo nedeljo bi morda prišel v poštev tudi kak igralec Rapida ali Maribora. Ostali klubi so momentano v slabi formi, odnosno popolnoma brez treninga in na njihove igralce ni mogoče računati. Odigrali sta se do sedaj dve poskusni tekmi za sestavo naše reprezentance: proti dunajskemu WAC-u in preteklo nedeljo medmestna Ljubljana:Maribor. Sestava proti WAC-u se ni obnesla, ker so imeli postavljeni igralci skoro brez izjeme slab dan. Proti Mariboru se je moralo postaviti nekaj rezerv, ker se Pleš, Lado, Erman II in Zupančič I niso stavili na razpolago. Vendar je po teh dveh poskusnih tekmah položaj razbistren vsaj glede sestave ožje obrambe in halfov. Za goal razpolaga podzveza z Miklavčičem in Ermanom I, dvema prvovrstnima, dosti enakovrednima vratarjema; prvi bi prišel v poštev samo, ako popolnoma okreva od poškodbe, ki jo je dobil v Splitu. Obramba bi bila pač najzanesljivejša, ako se postavi dvojica Pleš-Beltram. Precej polnovredna zamena za Beltrama, ki baje namerava popolnoma opustiti nogomet, ali Pleša je trenotno samo Verovšek. Slamič za enkrat še ni zrel za težko tekme, Korena od Maribora bi bilo treba šele preizkusiti. Halfe bo izbirati samo iz četvorice Zupančič Gab., Lado, Dekleva in Zemljak; razmeroma je tu izbira najlažja. Velike težkoče ima podzveza s sestavo napadalne vrste. Izbirati je med igralci Doberlet, Oman, Uršič, Čehohin, Erman II, Šiška in Zupančič I; ako bi se moral v levi zvezi uporabiti Doberlet, ki spada gotovo najprej na krilo, bi prišel v poštev za krilo morda še prodorni Paulin od Rapida. Aktualen je še vedno prvotni načrt, da se med krila Doberlet—Zupančič I postavi celoten notranji trio Primorja Erman 22—Čebohin—Uršič, odvisno pa je to predvsem od kondicije Ermana, ki laborira na neki stari poškodbi. Po nastopu v Belgradu bi bilo v vsakem slučaju umestnih še nekaj skupnil treningov.

SK Ilirija, nogometna sekcija. — Trening I. skupine, strogo obvezen za vse igralce, se vrši ta teden v torek in četrtek ob 18. uri. II. skupina trenira v sredo in petek ob isti uri. Točno, polnoštevilno! — Opozarja se juniorsko moštvo, da redno poseča trening, ker se v kratkem pričo odločilne tekme za klubov prehodni pokal. — Načelnik.

Hazena. Gostovanje Ilirije na Češkem. Hazenska družina SK Ilirije se nahaja te dni na daljši turneji. Preteklo nedeljo bi morala nastopiti najprej na Dunaju proti izbranemu dunajskemu teamu, pa so nemiri zadržali družino v Mariboru. Hazenašice so potovale nato na Češko preko Budimpešte. V torek so nastopile v Benešovem proti tamkajšnjemu Sportnemu klubu, proti kateremu so po nadmočni in efektni igri dosegle neodločen rezultat 2 : 2.

V četrtek so nastopile v Pragi proti hazenski družini SK Slavije. O tej tekmi piše »Prager Presse« v številki od 23. t. m.:

»Damski team Ilirije iz Ljubljane je imel včeraj za nasprotnika praško Slavijo, prvaka praške župe. Odigral je z njim prekrasno tekmo, ki je končala po napetem boju s tesno zmago Slavije v razmerju 6:5 (polčas 2:3).Ilirija, ki je v torek v Beneševem mogla samo remisirati z 2:2, je nastopila tokrat z dvema novima igralkama, od katerih je značila posebno Bernikova veliko ojačenje. Jugoslovanke so podale lepšo, tudi mnogo hitrejšo igro in bi lahko z nekoliko več sreče dosegle vsaj neodločen rezultat. Izvrstni sta bili pri njih half Tratnikova in srednja napadalka Privškova, ki je skoro ni bilo mogoče zaustaviti v napadalnih akcijah. Tudi Jermolova v golu je igrala odlično. Team Slavije je imel svoje najboljše moči v halfu Juristovi, srednji napadalki Olmerovi in branilki Havličkovi, pa tudi vse ostale so zadovoljile. Kot najnevarnejši strelec se je pokazala Galuskova. Ostro, toda vedno fair igro je brez napake vodil sodnik Vacha. — Ilirija je vodila že po 5 minutah z 2:0 z goli Bernikove in Jermolove. V 11. minuti je dosegla Galuskova 1. gol za Slavijo, 3 minute kasneje pa Bernikova 3. gol za Ilirijo. Pred polčasom je zmanjšala Olmerova prednost gostov na 3:2. Po izmenjavi prostorov je mogla Galuskova v 6. minuti izravnati na 3:3 in 4 minute nato doseči vodilni gol za Slavijo. V 12. minuti je sledil še en gol za Slavijo. Po publiki vzpodbujena družina Ilirije je nato z novim elanom nadaljevala boj in mogla po Privškovi doseči 4. in po Bernikovi 5. gol. Kmalu nato je dosegla Olmerova še 6. gol za Slavijo in s tem končni rezultat 6:5. Po igri je publika oba teama, posebno pa Ilirijo viharno pozdravljala. Tekmi, ki se je vršila na prostoru SK Sokola na Vinohradih, je prisostvovalo 2000 gledalcev, med njimi zastopstvo jugoslovanskega poslaništva in konzulata.«

Lahka atletika. Pet novih jugoslovanskih rekordov. O lahkoatletskem dvomatchu med Zagrebom in Ljubljano, ki se je preteklo nedeljo vršil v

---

Nikolaj Ljeskov:

Začarani romar.

26

Vse taborišče je bilo kakor izumrlo. Taka tišina je nastala. Seveda ni čul nihče izmed tatarov tistih strelov: saj so se bili vsi zbali in se pokrili s kožuhi. Zato pa so morali slišati, kako se je namah stresala zemlja, trepetala in se zopet pomirila. To so lahko čuli, ker so postali konji nemirni in se gnetli na kup. Potem je bilo za hip slišati, da sta tista Indijca in Khivjaka nekam zdirjala in takoj nato je švignil zopet plamen kakor kača preko stepe... Konji so ga zagledali, so zdivjali in se spustili v beg... Tatari so pozabili pri tej priči na strah. Vsi so prileteli ven, majali z glavami, vpili: Allah! Allah! in hiteli loviti konje. Medtem sta ona Khivjaka brez sledu izginila in zapustila za spomin samo en zaboj...

No, potem, ko so vsi naši bátirji oddrveli za splašeno čredo in so ostale v taborišču same babnice s starci, sem si šel ogledat tisti zaboj: kaj je bilo notri? Zagledal sem tam razne praške in mazila, tudi papirnate cevke so bile vmes. Hotel sem si ogledati tako cevko bolj natančno, pa sem jo držal preblizu nad ognjem ob kresu. Nenadoma je počila, — malo da mi ni sežgalo oči — pa je zletela v zrak in bbbahhh se je tam razsula v zvezde... Oha, — sem si mislil, — saj to ni bog, to je samo umetalen ogenj, kakor sem ga videl doma v mestnem vrtu. Počil sem še enkrat z drugo cevko in zagledal, da so se vsi tatari, sami starci, ki so ostali, vrgli na tla. Ležali so na trebuhih, kamor je kateri padel, in so le cepetali z nogami... Od kraja malo da se nisem ustrašil še jaz. A potem sem zagledal, kako cepetajo tatari z nogami in sem postal povsem drugih misli. Zaškripal sem na vso moč z zobmi, — to sem storil prvič od tedaj, ko sem prišel v ujetništvo — in pričel plašiti tatare na glas z vsemi neznanimi besedami, katerih sem se le mogel spomniti. Kričal sem na vse grlo:

— Parle — bien — komsa — šire — mir — ferljuhtur — min — adju — musiu!

Obenem pa sem sprožil še cevko z raketo. No, tatari so bili vsi naravnost kakor mrtvi, ko so videli, kako kroži raketa z ognjem... Ogenj je ugasnil, a tatari so še vedno ležali. Samo tu in tam je dvignil kateri glavo, pa jo je zopet takoj povesil, meni pa le s prstom migal, da bi stopil k njemu. Prišel sem in rekel:

—No, kaj? Ven z besedo! Kaj hočeš, nevernik! Ali naj te pustim živega, ali naj te umorim? — Videl sem namreč, da imajo pred menoj grozen strah.

— Odpusti, Ivan, — je rekel, — nikar me ne ubijaj, pusti me živeti.

Na drugem koncu pa so mi zopet pričeli drugi migati na isti način. Vsi so prosili, naj jim odpustim in jim ne vzamem življenja.

Videl sem, da se je obrnila moja stvar na boljše. Menda sem se bil že zadosti spokoril za vse svoje grehe. Pričel sem moliti:

— Mati Božja, kraljica nebeška, sveti Nikolaj, labuda moja bela, priprošnjika, pomagajta mi, dobrotnika!

Obenem sem strogo vprašal tatare:

— Iz katerega razloga naj vam odpustim in zakaj naj vas pustim živeti?

— Odpusti, — so mi rekli, — da nismo verovali v tvojega Boga.

— Oha, — sem si mislil, — glej, kako daleč sem jih ugnal! — pa sem rekel: — Na-a, prijateljčki, tisto pa ne, — nikoli vam ne bom odpustil, da ste se upirali pravi veri! — Obenem sem zopet zaškripal z zobmi in jim odprl še eno cevko.

Ta pa je bila s klopotcem... Naredila je strašen ogenj in ropot.

Zakričal sem tatarom:

— No, kaj: še en trenutek, pa vas vse pogubim, če ne marate verovati v mojega Boga.

— Prizanesi nam, — so odgovorili; — vsi smo pripravljeni priznati vašega Boga.

Takrat sem nehal z umetalnim ognjem in vse sem krstil v rečici.

— Takoj, še ist trenutek ste jih krstili?

— V isti sapi, gospod. Zakaj bi tudi izgubljal čas? aSj jim nisem smel pustiti, da bi premislili. Peljal sem jih k luknji v ledu, kjer smo zajemali vodo. Tam sem vsakega poDkropil z vodo po čevljih, zmolil sem: »V imenu Očeta in Sina«, in obesil vsakemu na vrat križce, ki so bili ostali po misanerjih. Zapovedal sem jim tudi, naj imajo onega umorjenega misanerja za mučenika, naj ga častijo in molijo. Pokazal sem jim tudi njegov grob.

— Ali so res molili?

— So, gospod.

— Saj vendar niso poznali nobene kristjanske molitve? Ali ste jih nemara naučili?

— Ne. Nisem imel kdaj, da bi jih učil, ker sem videl, da je prišel pravi čas za moj beg. Ukazal sem jim samo, naj molijo po starem, kakor so molili prej. Samo Alaha sem jim prepovedal imenovati. Namesto njega, — sem rekel, — molite vedno Jezus Kristus. Na ta način so sprejeli novo vero.

— No, kako pa ste vendar potem pobegnili od teh novih kristjanov s svojimi pohabljenimi nogami in kako ste se pozdravili?

— To je bilo tako, da sem potem našel med umetalnim ognjem jedek prašek. Strašno hudo je pekel, če sem si ga na kožo nasul. Naredil sem si z njim obkladke. Hlinil sem obolelost. V resnici pa sem ležal, zato da bi si pod odejo vedno bolj s to jedko snovjo pete odprl. V dveh tednih se im je tudi posrečilo tako vnetje, da se je pričelo gnojiti dobesedno vse meso na stopalih. Z gnojem vred so prišle ven vse ščetine, ki so mi jih bili nasuli tatari pred desetimi leti. Rane so se mi hitro zacelile, in bi bil kmalu lahko vstal. A tega ni nihče vedel. Nasprotno, pritvarjal sem se, da je z menoj vedno slabše. Naročil sem ženskam in starcem, naj vsi zame čim bolj vroče molijo, češ, da že umiram. Naložil sem jim tudi potem kazen kot cerkveno pokoro: post in obenem prepoved, zapustiti tekom treh dni svoje jurte. Sprožil sem še zavoljo strahu največjo cevko, pa sem šel...

LJUDSKA KNJIŽNICA iz založništva Jugoslovanske knjigarne v Ljubljani: 23. zvezek. A. Sheehan, Nedlag. Povest Iraškega dekleta 24 Din, vez. 32 Din. — 24. zvezek. A. Marby, Hanka. Lužiško-srbska povest. 22 Din, vez. 30 Din. — 25. zvezek. Haggard, Hči cesarja Montezume (v tisku). — 26. zvezek. C. Lorenzini, Storžek in njegovo burkasto življenje. 14 Din. vezano 22 Din. — 27. zvezek. Pregelj. Otroci solnca (v tisku).

Ljubljani, smo že kratko poročali. Nekompletni, zraven slabo pripravljeni ljubljanski team je naletel na izvrstno disponirano kompletno zagrebško moštvo. Ni se torej čuditi, da je Zagreb zmagal s 94 točkami proti 48 točkam Ljubljane. Izvrstno formo zagrebških atletov najbolj dokazuje dejstvo, da so izboljšali v Ljubljani 5 jugoslovanskih rekordov: Ferković (Hašk) v skoku ob palici 350 cm, Zredanić (ASK) v teku na 1500 m s 4 min. 20 sek., Mesner (Hašk) v metu kopja 52.31 m, Gašpar v metu kladiva 36.81 m in končno Jakupić (Hašk) v troskoku 13.28 m. Od domačih je dosegel dr. Perpar (Primorje) lep čas 22.4 sek v teku na 200 m, kar je boljše od državnega rekorda, toda najbrže ne bo štelo za rekord, ker proga ni bila točno odmerjena. Ostali prvi rezultati so: 100 m dr. Perpar 11.2 sek.; krogla Gašpar 11.49 m; skok v daljavo Kallay 621 cm; 400 m Jamnicky 55.6 sek.; skok v višino inž. Zgaga 169 cm; disk Gašpar 33.86 m; 800 m Predanić 2:08; 5000 m Koren 17:08; štafeta 4 krat 100 m Ljubljana 46 sek. Ljubljana je zasedla 1. mesto samo v teku na 100 m, na 200 m in v štafeti 4 krat 100.

RAZPIS JUNIORSKIH TEKEM ZA PREHODNI POKAL SK ILIRIJE.

SK Ilirija razpisuje s tem tretjič juniorske nogometne tekme za klubov prehodni pokal. Prijave je oddati do 30. t. m. na naslov SK Ilirija, Ljubljana, Miklošičeva cesta 13/III; vsak klub ima pravico imenovati obenem v medklubski odbor za izvedbo letošnjega tekmovanja po enega odbornika. Tekme se prično dne 6. oz. 7. avgusta. Prijavnina znaša 50 Din in se plača obenem s prijavo, sicer se prijava ne vpošteva. Zmagovalec v dosedanjih tekmovanjih za prehodni pokal leta 1925 in 1926 je bilo juniorsko moštvo SK Ilirije. Tekmuje se po opetovano objavljenih propozicijah, ki jih v izvlečku navajamo v naslednjem:

Pokal postane trajno last kluba, ki zmaga v pokalnih tekmah tri leta zapored ali petkrat prekinjeno. — Pravico do tekmovanja imajo: a) člani LNPa; b) klubi, ki niso včlanjeni v LNP, tudi ako niso oblastveno priznani; c) šolski zavodi. Starostna meja za igralce je 18 let (letos rojstno leto 1909 in več); pred pričetkom tekme se morajo igralci izkazati na zahtevo z rojstnim listom, domovinskim listom ali z uradnim izpiskom iz rojstnega lista, sicer se jih ne more pripustiti k tekmi. Sodelovati ne smejo igralci, ki so dotično leto nastopili že več kot trikrat za I. moštvo kakega podsaveznega prvorazrednega kluba. Vsak igralec sme igrati le za en klub.

Moštvo, ki krši propozicije, zgubi tekmo z 0:3. Protesti proti nastopu kakega igralca se morajo ustmeno prijaviti sodniku najkasneje do začetka drugega polčasa dotične tekme ter v priporočenem pismu predložiti SK Iliriji tekom 48 ur, sicer se jih ne vpošteva. Proteste rešuje medklubski odbor.

Tekmuje se po pravilih JNSa, v kolikor ni posebnih določil v saimh propozicijah, in sicer po možnosti po sistemu na točke, sicer po pokalnem sistemu. Vsaka tekma traja dvakrat 45 minut, v slučaju neodločnega izida se podaljša igra za dvakrat 15 minut; ako ostane tudi nato neodločena, se zmagovalca dožene z žrebom. Moštvo, ki samolastno med tekmo odstopi, zgubi tekmo z 0:3 in pravico do nadaljnega pokalnega tekmovanja v dotičnem letu. Moštva morajo nastopiti v enotni opremi, v slučaju poškodb pa je dovoljeno s privoljenjem sodnika postaviti do pričetka drugega polčasa rezervo.

Žrebanje protivnikov izvrši medklubski odbor. Žrebanju imajo pravico prisostvovati vsi k tekmam prijavljeni klubi s po enim delegatom. Sodnike delegira Sekcija ZNSa Ljubljana. Igrišče preskrbi SK Ilirija. Morebitne potne in oskrbne stroške nosi vsak klub sam. S prebitkom tekem razpolaga medklubski odbor. Odbor SK Ilirije.

Pravkar izšel:

Srbskohrvatski - slovenski slovar.

Sestavil dr. Albin Vilhar. V platno vezan izvod Din 60.—.

JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA.

Orel

Odsekom in krožkom Ljubljanskega orlovskega okrožja! Rok za pošiljanje prijavnic je že potekel, pa vendar še ni vseh prijavnic tu. Pošljite jih takoj! V Šmarju se jako pripravljajo za prireditev, pripravljajte se tudi vi, da bo uspeh velik! Bog živi!

Poizvedovanja

Izgubila se je večja vsota denarja od Stepanje vasi čez Rudnik na vas Orle. Pošten najditelj se naproša, da ga prinese proti nagradi Ivanu Porenta, Sp. Hrušica štev. 9.

Razpis.

Mestni magistrat v Ljubljani razpisuje oddajo obrtniških del za zgradbo 6 pritličnih hišic za zasilna stanovanja.

Ponudbe je vložiti do 1. avgusta 1927 ob 11 dopoldne pri mestnem gradbenem uradu. Ofertalni pripomočki se dobe istotam.

Mestni magistrat ljubljanski,
dne 22. julija 1927.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani, dne 25. julija 1927. Višina barometra 308·8 m

Opazovanja kraj	čas	Barometer	Toplota v C°	Rel. vlaga v %	Veter in brzina v m	Oblačnost 0—10	Vrsta padavin ob opazovanju	Vrsta padavin v mm do 7h	Najvišja temp.	Najnižja temp.
Ljubljana (dvorec)	7	766·8	14·9	89	W 2	0			24·5	12·7
	14	764·6	23·8	54	SE 4	3				
	21	765·2	20·8	63	E 4	0				
Maribor		766·1	19·0	65	NW 4	0			24	12
Zagreb		765·5	20·0	65	SE 6	0			26	15
Belgrad	8	766·3	20·0	76	mirno	0			27	12
Sarajevo		764·4	21·0	47	ESE 3	7			27	15
Skoplje		764·3	24·0	54	W 2	0			36	17
Dubrovnik		761·1	27·0	39	S 4	0			28	18
Split		761·9	25·0	56	NN 6	0			33	22
Praga	7	765·5	14·0	—	WNW 6	10			20	13

Najvišje temperature veljajo za prejšnji dan, razven ljubljanske.

Barometer je reduciran na morsko gladino. — Visoki zračni tlak (barometer nad 765 mm) prinaša navadno lepo, nizki (pod 755 mm) pa padavinsko vreme. Barometer v mejah od 755 do 765 mm naznanja v glavnem spremenljivo vreme.

MALI OGLASI

Vsaka drobna **vrstica 1·50 Din** ali vsaka **beseda 50 par.** Najmanjši oglas **3** ali **5 Din.** Oglasi nad devet vrstic se računajo više. Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Službe iščejo

Zasebni opravki

Zamudite na času, si napravite prevelike stroške, če pohajate v Ljubljano po zaseb. opravilih, katere lahko druga oseba za Vas opravi. - Pošljite pismena naročila upravi »Slovenca« pod značko: **»Drž. uradnik v pokoju«.**

Proste službe

HLAPEC

k honjem, trezen, priden in pošten, se takoj sprejme. Poizve se v upravi »Slovenca« pod št. 5735.

Sprejmem
VAJENCA
za tapetniško delavnico. Drugo po dogovoru. **Franc Jager, tapetnik, Sv. Petra nasip štev. 29.**

Mesarski in prekajevalski vajenec z dežele
se sprejme takoj pri **Albinu Pokelšek, mesarju v Trbovljah.**

Sprejme se
spretna šivilja
za trgovino v Ljubljani, izurjena v fini damski konfekciji. Vsa oskrba v hiši. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 5767.

Lep denar dnevno na roko
vsakomur po celi državi. Generalna reprezentanca **Zagreb, Pešćenica III./30.**

Kdo proda?

Guido Rütgers, naprava za impregniranje lesa v **Hočah pri Mariboru**
KUPI BRZOJAVNE DROGE
iz borovega in smrekovega lesa, brezpogojno po zimi 1926/27 sekane, od 7—13 m dlg. in s 14 do 19 cm premera na vrhu. Ponudbe z navedbo cene po kubičnem metru franko vagon odpremne postaje poslati na **Guido Rütgers, Hoče.**

Maline kupuje **Lovro Sebenik, Ljubljana** — Knezova ulica.

ČUNJE
kupuje Jugoslovanska tiskarna.

Borovnice
se najbolje plačujejo v **Mariboru, Koroška c. 1.**

OTAVO kupim v košnji ali deteljo. **Zgornja Šiška štev. 92.**

Kdo kupi?

KNJIGARNA in PAPIRNICA
čez 70 let obstoječa v večjem prov. mestu na Hrvatskem blizu Slovenije, se radi lastnikove smrti ugodno proda. Današnji poslovodja, Slovenec, sprejme tudi družabnika ali družabnico s kapitalom za skupno vodstvo ali prevzem trgovine. Lepa bodočnost in zaslužek zasiguran. Cenj. obširne ponudbe na upr. pod **»Renomirana trgovina«** št. 5721.

TRGOVCI, POZOR!
Prodam dobro idočo
TRGOVINO
z mešanim blagom v lepem, prometnem kraju, brez konkurence, priporočljivo za starejše trgovce, kateri trgujejo tudi z lesom; potrebna je osebna pravica za gostilno. Lepa hiša je lik farne cerkve, potreben kapital za hišo in inventar 150.000 Din. Ponudbe na upravo Slovenca pod **»Brez konkurence 5710«.**

MALINOVEC
in 11 vrst najfinejših sokov nudi poceni »Brezalkoholna produkcija« v Ljublj., Poljanski nas. 10.

SOD s pripravo za ohranitev brezalkoholnih pijač,
malo rabljen, zelo ugodno naprodaj. »Brezalkoholna produkcija«, Ljubljana, Poljanski nasip 10.

Velik, močan in lep
KOVČEK
priročen za potnike ali letoviščarje, se poceni proda. — Naslov pove upr. Slovenca pod 5787.

Radi selitve se proda nekaj **POHIŠTVA** na Rimski cesti štev. 7, vrata 2, levo. 5770

MLATILNICA
malo rabljena, se ugodno proda. **Magister, Moste 18.**

Posestva

Enonadstr. hiša
z gospodar. poslopjem, v zelo dobrem stanju, na prometnem mestu v bližini Maribora, z gostilno, mesarijo, kegljiščem s kurjavo ter velikim vrtom, se ugodno proda. Naslov pove uprava lista v Mariboru pod gostilna.

V najem

Avtogaražo
z mehanično delavnico in malim stanovanjem oddam takoj v najem. — **Franc Gorjanc, Kranj.**

Naša obrt

Vsakovrstno
zlato kupuje
po najvišjih cenah **Černe, juvelir,** Ljubljana Wolfova ulica štev. 3

POZOR!
Dobijo se vsakovrstni trpežni
ČEVLJI
ročno delo, hitra postrežba in po nizki ceni. **Ivan Pirc, čevljarski mojster, Maribor, Aleksandrova ulica 24.** 5672

Lanene tropine
in druga krmila
nudi najceneje
A. VOLK, LJUBLJANA
Resljeva cesta 24,
veletrgovina žita in mlevskih zdelkov.

Za Anton Wagnerja, barvarja v Radovljici,
sprejema raznovrst. oblačila **Anton Prezelj,** krojač, Gosposvetska cesta 16.

Posojila

Iščem proti primerni odškodnini
GLASOVIR
na posodo. — Naslov v upravi pod štev. 5793.

Poizvedbe

Prstan za damo
z enim biserom in 2 malima briljantoma se je zgubil. Najditelj naj ga odda proti dobri nagradi **Poljanski nasip štev. 40.**

Bolni na pljučih!
Tisoče ozdravljenih!
Zahtevajte takoj knjigo o moji novi **umetnosti hranjenja,** ki je že mnoge rešila. Ona pomaga pri vsakem načinu življenja, da se bolezen hitro premaga. Nočno potenje in kašelj prestane, telesna težina se poveča ter po splošnem poapnenju olajša bolečine.
Resni možje
zdravniške znanosti potrdijo prednost moje metode ter jo radi priporočajo, Čimprej začnete z mojim načelom prehranjenja, tembolje za vas.
Popolnoma zastonj
dobite mojo knjigo, iz katere boste črpali mnogo koristnega znanja.
Ker razpošlje moj založnik v celoti samo
10.000 izvodov gratis,
pišite takoj, da boste tudi vi med srečnimi prejemniki.
Georg Fulgner, Berlin-Neukölln,
Ringbahnstrasse 24. Abt. 882.

RAZPIS.

Uradniška stavbena zadruga v Novem mestu odda potom ofertne licitacije zgradbo več eno- in dvostanovanjskih hiš in sicer:

Zidarska, tesarska, mizarska, kleparska, pečarska, pleskarska in vodovodno-instalacijska dela.

Načrti in stavbni pogoji so na vpogled v pisarni imenovane zadruge v poslopju okrožnega sodišča, soba št. 35 vsak dan do 1. avgusta med 10. in 12. uro, kjer se dobijo tudi vsi nastavki proračunov proti odškodnini 50 Din.

Ponudbe je vložiti v zapečatenem ovitku najkasneje do 5. avgusta 1927 ob 12. uri. Vsak ponudnik mora izjaviti, da so mu pogoji znani in da se istim nepreklicno pokori. Zadruga si pridrži pravico, kateremu ponudniku bo dela oddala.

Novo mesto, dne 21. julija 1927.

ODBOR.

Trgovci, pozor!
„MINERVA“
namizno olje v priznano neprekosljivi predvojni kvaliteti se zopet dobi pri veletrgovcih v Ljubljani.

Malinec
kupuje vsako množino, tudi cele vagone tvrdka **„ALKO“, družba z o. z.** oddelek za brezalkoholne pijače **Ljubljana, Kolizej**

Najboljša reklama so oglasi v „Slovencu“!

Strokovnjaki so si edini v tem, da so
„WECK“ ČAŠE
in aparati za vkuhavanje najzanesljivejši. Zato dobra gospodinja zahteva in trgovec prodaja samo **Weck-a.** Tovarniška zaloga: Ljubljana, Krekov trg 10/I. Pri tvrdki Fructus.
— — Znatno znižane cene. — —

Najboljše
KOLO
in šivalni stroj
v **materijalu** in **konstrukciji** je samo
GRITZNER, ADLER in PHÖNIX
Večletna garancija.
Najnižje cene, tudi mesečna odplačila samo pri
JOSIP PETELINC-U V LJUBLJANI
ob vodi blizu Prešernovega spomenika

OTVORITEV nove manufakturne in modne trgovine
„Pri zvezdi“
Maribor, Glavni trg 11. - Karničnik & Kumperščak.
Vse manufakturno blago, perilo in nogavice po izredno nizkih — reklamnih cenah.

Ivanka Praznik, Ljubljana
Ustanovljeno 1903.
sedaj: Erjavčeva cesta 2.
(nasproti dramskega gledališča)
se priporoča cenjenim odjemalcem.

BORAKS v kristalih — angleški
Svinčene barve „Bleiberger“
minij, glajenka mleta, glajenka v luskinah, glajenka lekarniška, belina v prahu, Kremserjeva belina.
Gorska kreda bavarska
po najnižjih dnevnih cenah stalno v zalogi.
Tehniška komercijalna družba,
Ljubljana, Tavčarjeva ulica štev. 6.
Telefon 21-38. Brzojavke: Tekode.

Za Jugoslovansko tiskarno v Ljubljani: Karel Čeč. Izdajatelj: dr. Fr. Kulovec. Urednik: Franc Tersedlav.